

DOMOVINA

Upravništvo »Domovine« v Ljubljani — Knafljeva ulica 5
Uredništvo »Domovine« — Knafljeva ulica štev. 5/II.
telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 din. polletno 3 din.
celoletno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno
12 din. polletno 4 din. celoletno 48 din. Amerika letno 1 dolar.
Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani št. 10.711.

Zgraditi se namerava veliko skladišče za štajersko sadje

Te dni je bil na pobudo banske uprave v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru sestanek zadrugnih činiteljev in drugih gospodarstvenikov s področja slovenske Štajerske. Sestanku so prisostvovali tudi številni kmetijski strokovnjaki in drugi. Na sestanku se je obravnavalo vprašanje ustanovitve splošne sadjarske zadruga za področje vseslovenske Štajerske. Ta zadruga bi potem v Mariboru sezidala velikansko skladišče in silo za sadje. Silo ne bi bil na razpolago samo zadrugam, temveč tudi trgovcem s sadjem. V silu bi lahko prezimila najboljša štajerska jabolka, da bi jih zmrzom šele pomladi spravili na tuja in domača tržišča, ko se dosežajo ugodnejše cene za sadje kakor jeseni.

Kakor kaže, se bo v Mariboru ustanovila močna organizacija naših sadjarjev, ki bo sama prodajala sadje ter zgradila skladišče in silo. Ta ustanova ne bo naperjena proti sadnim trgovcem, temveč trgovino s sadjem samo pospeševala, ker namerava uvesti v trgovino najmodernejše načine sortiranja in pakiranja sadja po zgledu naprednih sadjarskih držav, ki prav s temi pripomočki dosežajo boljše cene na tržiščih, kakor naša kakovostno mnogo boljša jabolka.

Misel take ureditve trgovine s sadjem je gotovo pametna, zato naj ne zaspi. Potrebno pa je, da ostane zadeva čisto na strokovni podlagi brez kakšnega strankarskega politiziranja, ki navadno vsako zdravo gospodarsko pobudo v kalu zatire.

Vinogradniški delavci žive bedno življenje

Haloze februarja

Resnica je, da manjši vinogradnik ne more plačevati delavcev kakor bi bilo treba, toda neopravičljivo je, če vinogradnik bogatin izkorišča trpina delavca. Prav za prav pa je tako, da ubožnejši vinogradnik navadno še bolje plača in postreže delavcu kakor bogatejši.

Ubožni Haložani morajo delati od zore do mraka v vinogradih, da si prislužijo nekaj dinarjev zgolj za življenje, ker za obleko že ne more nič več ostati. Bogati vinogradniki, ki so preteklo leto pridelali izredno

veliko količino vina, plačujejo svoje delavce po pet dinarjev celodnevno s hrano, če pa ne dajejo hrane, plačajo na dan osem dinarjev.

Pri takih mezdah pač ni treba mnogo razmišljati, ali je to prav ali ne. Z ničemer se take beraške mezde ne dajo opravičiti. Lahko si je tudi predstavljati, kako bedno živi vinogradniški delavec ob taki mezdi, če je samec, kaj šele, če ima družino. Če bogatini sami nimajo toliko človekoljubnega čuta, da bi povišali mezde, naj nastopijo oblastva in napravijo red.

V Avstraliji je ogenj uničil cele pokrajine

V začetku januarja so se v avstralski deželi Viktoriji začeli gozdni požari. Ker so bila tla vsa izsušena, se je ogenj silno hitro širil. Že po nekaj dnevih je bila vrsta z gozdovi poraslih gor eno samo ognjeno morje. Visoki evkaliptusi so pokali v ognju, da se je slišalo daleč po dolinah. Vode za tako velik požar ni bilo mogoče dovolj napeljati v ognjene hribe. Do 60 metrov visoki plameni so švigali nad travniki po vmesnih dolinah. Večkrat se je ogenj raztegnil na stotine kilometrov daleč, kakor je pač bila zarasla pokrajina, ki jo je zajel. Zaradi vročine so nastajali močni viharji, ki so razmetavali plamene na vse strani.

Prebivalstvo je seveda kmalu opustilo vsako upanje na udušitev ognja in je mislilo samo še na rešitev golega življenja. Z gor je prehajal ogenj v doline in upeševal selišča. Vetrovi so ogorke prenašali čez hribe in druge doline in tako netili vedno nove požare. Veliki sadovnjaki poleg selišč so čisto pogoreli in na ostankih vej vise ožgana jabolka in hruške.

V začetku je bila vsa Avstralija na nogah, da bi ogni udušila. V mnogih mestih so nastali celo uradi, pri katerih so se javljali po-

nes eno samo pogorišče. Vse brzojavne in telefonske naprave so pogorele, lepi železni-teelfonske naprave so zgorele, lepi železni-utrujeni popadali v reke. Iz notranjosti de-že se je proti morju valil tak dim, da so mnoge ladje morale izpremeniti svojo smer in se po več dni držati na odprtem morju. Podeželsko mestoce Noojee je bilo v pol ure spremenjeno v pogorišče. Danes je kup črnih razvalin, iznad katerih se dvigata samo dve okajeni stavbi, cerkev in hotel. Ti dve stavbi edini pričata, da je nekdanje tu stalo lepo mesto. Meščani so se v času, ko je ogenj drvel preko mesta, nagnili v hotel, da so se rešili. Število tistih, ki so ob tej silni nesreči izgubili dom in streho, znaša po vsej Avstrali-ji do 35.000. V Viktoriji in Novem Južnem Walesu so pogorele tudi velikanske žage in obsežna skladišča lesa.

Najhuje je zadelo tiste, ki so imeli domove v gozdovih ali v njihovi bližini. Vsi so danes ob vse, mnogo pa jih je zgorelo v plamenih. Ogenj je prišel navadno tako nenadno, da se nekateri niso mogli več rešiti. Vsaka gorliiva reč se je vnela v trenutku, če je le iskra padla nanjo, ker je bilo vse silno izsušeno. V nekaterih šolah je ogenj otroke presenetil med poukom. V Warragulu se je poleg šole nenadno vnel visok evkaliptus, od katerega se je takoj vžgala izsušena streha šole. Med otroci je nastala silna zmeda, vendar so se še vsi rešili, preden se je šola podrla. V mestu Krini pa je osem otrok zgorelo. V mnogih krajih so se ljudje rešili samo na ta način, da so tekli k potokom in se vlegli v vodo. Mnogi so tako preležali v vodi dolge ure ali tudi cele noči, dokler plameni niso zdivali preko njih in se premaknili na drug breg.

Velik poplah je vladal tudi v velikem pristaniškem mestu Melbourneu, kateremu se je požar približal že na nekaj kilometrov. Vročina od bližajočega se požara je bila strahotna, ulice je napolnil vroč dim in kmalu je zmanjkalo vode. Kdor je le mogel, je ušel s čolnom ali parnikom na morje. Kmalu so bile vse bolnišnice in javna poslonia polna ranjencev in takih, ki so se v dimu zastrupili. Mnogo jih je od dima oslepoelo. Mesto Healesville pri Melbourneu je čisto pogorelo. Kolikor je dognano, je zgorelo pri požarih okoli 200 ljudi. Mnogo ljudi še nagrašajo. Naibž so tudi vsi pogrešani postali žrtve ognja.

Ogenj je ustavilo šele deževje, ki je prišlo z avstralsko pomladjo v zadnjih dneh januarja. Avstralija ima hudo leto pred seboj. Vsa zelenjava v prizadetih deželah je pogorela ali pa se posušila. Primankuje vode in zdravil. Potekla bo dolga vrsta let, nreden bodo pogorele pokrajine spet zasačene z drevjem.

Najmanj požigalcev v državi imata Dalmacija in Črna gora

Eden izmed najgrših zločinov je požig, ki ga je tudi najtežavneje dokazati, če požigalca ne zasačijo pri zločinu. Zato številni požigi ostanejo nepojasnjeni. Po uradnih podatkih je bilo leta 1937 v Jugoslaviji zaradi požiga obsojenih 146 oseb, leta 1936. pa 183. Prejšnja leta je bilo število obsojenih požigalcev precej manjše. L. 1933. je bilo obsojenih 121, leta 1934. 107, leta 1935. pa 131 požigalcev.

Največ požigalcev v naštetih letih je bilo obsojenih na področjih beograjskega, skoplanskega in zagrebškega apelacijskega sodišča. V Srbiji je bilo leta 1937. obsojenih 45, v Južni Srbiji 35, v Hrvatski in Slavoniji pa 32 požigalcev. V l. 1936. je bilo v Srbiji obsojenih 76, v Južni Srbiji 37, na Hrvatskem in v Slavoniji pa 22. Leta 1935.: v Srbiji 37, v Južni Srbiji 26, na Hrvatskem in v Slavoniji 25. Leta 1934.: v Srbiji 29, v Južni Srbi-

ji 16, na Hrvatskem in v Slavoniji 31. Leta 1933.: v Srbiji 22, v Južni Srbiji 18, na Hrvatskem in v Slavoniji 36 požigalcev.

Boljše je v tem oziru v Vojvodini, v Sloveniji in Bosni. Leta 1937. je bilo v Vojvodini in Bosni obsojenih po 11 požigalcev, v Sloveniji pa 12. Leta 1936.: v Sloveniji 16, v Vojvodini 13, v Bosni in Hercegovini 6. L. 1935.: v Sloveniji 6, Vojvodini 9, Bosni in Hercegovini 8. Leta 1934.: v Sloveniji 9, Vojvodini 11, Bosni in Hercegovini samo 5. Leta 1933.: v Sloveniji 8, Vojvodini 11, Bosni in Hercegovini samo 2 požigalca.

Najmanj požigov izkazuje Dalmacija in Črna gora. Leta 1937. ni bil v teh dveh pokrajinah nihče obsojen zaradi požiga. Enak primer je bil v Črni gori leta 1935., medtem ko so bile v letih 1936. in 1934. izrečene po tri obsodbe, leta 1933. pa ena.

V Dalmaciji sta bili izrečeni po dve obsodbi zaradi požiga leta 1933. in 1935. leta 1934 tri, leta 1936. pa pet. Tako sta Dalmacija in Črna gora tudi glede požigov kakor tudi glede drugih zločinov na zadnjem mestu.

Politični pregled

Na svoji seji v ponedeljek je

finančni odbor narodne skupščine zaključil razpravo o novem državnem proračunu.

Na seji je bilo prečitano tudi poročilo za narodno skupščino, ki so ga podpisali vsi člani odbora in predložil skupščinskemu predsedstvu. Proračunska razprava v narodni skupščini se je začela v sredo in bo trajala največ 14 dni.

Na povratku iz tujine

je prispel v Beograd bolgarski kralj Boris.

V Beogradu je gost Nj. Vis. kneza namestnika ki mu je na čast priredil v Belem dvoru na Dedinju obed, katerega se je udeležil tudi Nj. Vel. kralj Peter II.

Priprave za konklave, ki bo izvolil novega papeža, so bile v torek zaključene. Vse celice

za kardinale in ostale naprave, potrebne za konklave, so bile dograjene, tako da

se je konklave že začel v sredo s cerkvenimi obredi.

Udeležujejo se ga tudi trije kardinali iz Amerike, ki so pravočasno prispeli. Ves kardinalski zbor šteje 62 članov. Volitve novega papeža se začnejo danes v četrtek.

Vrhovno vodstvo kitajske vojske objavlja, da so

Japonci od začetka vojne izgubili 1000 letal.

Ta številka soglaša v ostalem z uradnimi podatki japonskega poveljstva, ki priznava, da so Japonci izgubili 1010 letal. Te dni so bili spet ljuti boji na raznih bojiščih. Pri Fukonu so Japonci izgubili več tisoč mož in so se morali umakniti. V notranjosti pokrajine Hupeja so morali zapustiti več mest. Kitajski četniki so jim namreč razstrelili in zažgali številna skladišča, hkratu pa onemogočili vsak dovoz živil in municije v mesta, zaradi česar so bili Japonci prisiljeni umakniti se. V šanghajskem predmestju Kulinu so našli glave treh Kitajcev, ki so bili v službi nankinške Japoncem prijazne vlade.

V ponedeljek sta

angleška in francoska vlada priznali vlado generala Franca za edino zakonito špansko vlado.

Do priznanja je prišlo, ko je Franco zagotovil, da bo varoval neodvisnost Španije in vseh njenih kolonij ter da bo postopal proti svojim političnim nasprotnikom le, če imajo na vesti čisto kriminalne prestopke. Ker je zdaj očitno konec republikanske Španije, je odstopil njen v tujini živeči predsednik Manuel Azana. Priznanje Francove vlade je izzvalo v angleški opoziciji hud vihar, češ da je vlada priznala revolucijsko oblast in pustila na cedilu prijateljsko vlado, ki je zmerom vestno izpolnjevala svoje mednarodne dolžnosti.

Komaj po enotedenskem obstoju je odstopila nova belgijska vlada pod predsedstvom Pierlota.

Kriza belgijske vlade

je nastala zaradi ostavke socialističnih ministrov, ki se niso strinjali z vladnim načrtom o pet odstotnem znižanju plač. Kralj Leopold je poveril nalogo za sestavo nove vlade zunanjemu ministru Soudanovi, ki je začel razgovore z glavnimi zastopniki katoliške, socialistične

ne in liberalne stranke o sestavi nove vlade na osnovi parlamentarne večine.

Te dni je prišel

na obisk v Varšavo italijanski zunanji minister grof Ciano,

ki so ga zelo prijazno sprejeli. Poljsko časopisje poroča, da sta grof Ciano in poljski zunanji minister Beck v svojih političnih razgovorih razpravljala o skupnih koristih Poljske in Italije v Podunavju. Pri tem poudarja časopisje, da so rešitev podunavskih vprašanj brez poljsko-italijanskega sodelovanja ne more izvršiti. Angleško časopisje meni, da ima grof Ciano nalogo prepričati na eni strani prevlado Nemčije v Podunavju, na drugi strani pa Poljsko pridobiti za nevtralnost v primeru vojne Italije in Nemčije s Francijo. V Londonu izražajo prepričanje, da take obveznosti Poljska ne bo sprejela, češ da je vsakemu Poljaku jasno, da bi na zapadu zmogovita Nemčija postala skrajno nevarna Poljski.

Iz Varšave poročajo, da so v Varšavi zaradi preganjanja poljskih dijakov na tehniki v Gdansk

že več dni protinemške demonstracije poljskega dijaštva,

ki so se razširile na vsa poljska mesta. Dijaštvu se pridružujejo tudi profesorji, oficirji in tisoči drugega občinstva. Demonstranti na svojih obhodih vzklikajo, da zahteva poljski narod Gdansk in Vzhodno Prusijo.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na ptujskem sejmu so se trgovači za kg žive teže: voli I. po 5, II. po 4, III. po 3, telice I. po 4,50, II. po 4, III. po 3, krave I. po 4, II. po 3, III. po 2, teleta I. po 5,50, prašiči špeharji po 7,50 do 8, pršutarji po 6,75 do 7 din.

SVINJE. Na mariborskem sejmu so se trgovači: prasci, 5 do 6 tednov stari po 90 do 110, 7 do 9 tednov po 115 do 150, 3 do 4 mesece po 210 do 310, 5 do 7 mesecev po 350 do 470, 8 do 10 mesecev po 480 do 550, eno leto po 730 do 890 din za rilec. Kilogram žive teže se je trgoval po 6 do 7,75, kg mrtve teže pa po 8 do 11 din.

Vaški apostol

POL GANGHOFERJU PRIREDIL R. R. 34

Nana in Lizika sta sedeli v kuhinji ob ognjišču. V loncu se je kuhal kisli fižol. Kajzarica je bila prepričana, da pride Peter nočoj še v goste in mu je namenila na praznik vstajenja njegovo najljubšo jed.

Ko so hišna vrata zaropotala, je Lizika vstala in se postavila pred mater. Strah jo je prevzel šele takrat, ko je ob soju ognja zagledala med kuhinjskimi okni mladega Gozdnika.

Starka je mirno obsedela. Ko pa je od strani videla obadva: svojo hčer, ki je bila vsa blede in drhteča, z bolestjo in hrepenenjem v očeh, pa sopečega vlomilca, ki ni mogel govoriti, a je pri tem požiral dekle, ko je Kajzarica to videla, je pogledala tako začudeno, kakor bi bilo šlo to čez razum njenih sivih las.

»Lizika!« Janez je iztegnil roke. »Stran! Takoj morata iti stran! Ti in mati! Odvedel vaju bom v župnišče. Župnik je dober človek.« Ujel je dekletovo roko. Ko mu jo je hotela Lizika s silo izviti, je začela spet učinkovati jeza, ki se mu je kuhala ves čas med prepjorom z očetom. »Kaj pa se obiraš?« je hripavo vzkliknil: »Če ti pravim, da morata takoj bežati? Kaj se braniš?« Stisnil je njeno roko, da je morala zastokati. »Zdaj storita to, kar hočem! Ali misliš, da sem pridiral sem kakor nor samo za smeh in kratek čas? Hitro! Pa mati tudi! Mudi se!«

Odvrlel je dekle k vratom. Lizika je šla vsa zmedena, komaj, da je izdahnila iz sebe: »Kaj? Kaj?«

»Kaj? Fantje nekaj pripravljajo! Hitro, pravim! Ali misliš, mar, da te bom pustil v hiši in smeje se gledal, ko bodo prikorakali fantje in zažgali smolo pred vratj kakor pred lisijo luknjo? Tako so se zmenili. Takoj bodo tu... Brž, pravim! Obrnite se, mati! Mudi se!« To je bilo sporočilo, ki se ga je bilo treba ustrašiti. Toda Lizika se je oddahnila. Srečen nasmešek je preletel njen zaskrbljeni obraz. Pri tem pa je še zmerom izvijala roko iz Janezove.

Tedaj jo je mladi Gozdnik izpustil. Čisto blede je bil od onemoglosti jeze. »Tako? Torej nočeš? Z mano j ne? No, bom pa še jaz ostal tu in vaju branil. Čeprav jih bo dvajset ali pa še več. Več kakor ubiti me ne morejo.« Zmedeno je pogledal okoli sebe in hotel pograbiti sekiro, ki je ležala v kotu kuhinje.

Lizika ga je ujela za roko. »Jezes!« Kako mu je stisnila roko!

Pogledal jo je, kakor bi bilo šlo za življenjsko odločitev. »Ali te smem odvesti? Takoj?«

»Vse bom storila, kar boš hotel.«

»No, prav! Zakaj nisi tega takoj rekla? Človek se mora bati in zamuja čas! Naprej, mati! Malo hitreje!«

Starka, ki ju je še zmerom strme gledala, je odkimala: »Jaz ostanem!«

»Tri sto — je ves besen zakričal Janez. »Dekle pregovorim, se pa začne stara puntati. Kaj te luna trka? Kaj pa misliš? Dvajset pijanih fantov!«

»Mama!« je poprosila Lizika z ugaslim glasom. »Janez ve, kaj dela. Pojdi mama! Kar pravi Janez, se mora zgoditi!«

Kajzarica je spet odkimala. »Kar pojdi, otroka! Mene pustita! Sprijaznila sem se s svojim bogom. Nič se mi ne more zgoditi!«

Zdelo se je, da je zaupanje v boga, ki ga je bil Peter izgubil, prešlo na staro Kajzarico.

Tedaj se je s ceste začel hrusč in trušč.

»Mama!« je kriknila Lizika.

»Nič se ne boji!« jo je potolažil Janez. »Zadeva bo takoj opravljena.« Skočil je proti Nani, jo pograbil z obema rokama in jo dvignil, kakor bi bila otrok. »Tako, ljuba moja, pojdi! Mater imam!«

Urno so šli skozi vrata. Lizika je šla zadnja. V temni veži je snela ključ in zaklenila vrata. Ko je Janez slišal rožljanje v ključavnici, mu je vzlic razburjenju šnil nasmehek čez obraz. »To bo gospodinja!« Se ko se bo hiša podirala, bo zaklepala omare!

Zavili so za drvarnico in potem čez travnike. Ko so prišli do visokega plota, kjer bi bilo treba najprej poiskati vrata, je Janez postavil Kajzarico na tla. »Tako, bota, drugo polovico poti boš pa že sama prehodila.« Z obema rokama je segel nazaj v temo. »Ljuba moja, ali si ti?«

»Janez!«

»Kaj ne, zdaj te imam!« Njegove roke so objele drhteče bitje, ki je stalo pred njim.

»Jezesmarija! Janez! Kaj pa misliš? Pa ona druga?«

»Ona druga? To naj objema nečak z Bele! Ti boš vzela mene! In ja z bom vzel tebe! Tako bova napravila, kaj ne?« Ni čakal odgovora. Njegova ljubezen je bila prevročna in preveč izstradana. Poljubil jo je, kamor jo je v temi zadel. In Lizika se mu je obesila okoli vratu.

Povsod glasovi, še daleč in nerazumljivi. S ceste se je slišalo kričanje fantov, ki so se čedalje bolj bližali. Nekateri so streljali s pi-

VINO. V ptujskem okolišu se plačuje pri vinogradniku: navadno mešano staro po 5, fino sortirano po 10, novo mešano po 4.25, novo kvalitetno pa po 8 din liter.

SIROVE KOŽE. V Ptuju so bile: goveje po 9, telečje po 11, svinjske po 8 din za kg.

MED. V Ptuju se je trgoval čisti med po 20 din kg.

KRMA. Seno se je trgovalo v Ptuju po 50 do 75, slama po 25 do 30 din za 100 kg.

JABOLKA. V Ptuju se jim gibljejo cene med 300 in 500 din za 100 kg po kakovosti.

Sejmi

6. marca: Sv. Peter pod Sv. gorami, Višnja gora, Poljčane;
7. marca: Črnomelj;
8. marca: Pilštanj, Velika Loka;
9. marca: Kotoriba, Sodražica;
10. marca: Hodoš Kostivnica, Raka, Smuk, Dol pri Hrastniku, Kapela pri Brežicah, Sv. Jurij ob Taboru;
11. marca: Čušperk, Slovenj Gradec (samo živinski).

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 28. februarja v devizah (s prišteto premijo):

- 1 holandski goldinar za 23.18 do 23.56 din;
- 1 nemško marko za 17.55 do 17.73 din;
- 1 angleški funt za 204.60 do 207.80 din;
- 1 ameriški dolar za 43.44 do 44.04 din;
- 100 franc frankov za 115.35 do 117.65 din;
- 100 češk. kron za 149.75 do 151.25 din;
- 100 italijanskih lir za 229.85 do 232.95 din.

Vojna škoda se je trgovala v Zagrebu po 477 din, nemške klirinške marke pa po 13.80 din.

Drobne vesti

== Nemčija povečala jugoslovenski kontingent za žive svinje. Nemčija je odobrila povečanje kontingenta Jugoslaviji za izvoz živih svinj na dunajsko tržišče. V januarju in februarju je izvozila Jugoslavija na Dunaj 1000 živih svinj tedensko, od 1. marca dalje jih bo pa lahko izvozila 2000.

Advokat dr. IGO JANC

naznanja, da se je preselil s svojo pisarno

v Kostanjevico na Krki

FEBRUAR

IZDATKI	
DIN	PARA
6	30

1 Persil
1 Henko

MAREC

IZDATKI	
DIN	PARA
5	50

Nove cene
1 Persil samo 5.-
1 Henko samo 2.50

S takim računom so gospodinje res zadovoljne. Izkoristite tudi Vi to priliko. Saj Vam nudi Persil in Henko brez vsakih drugih primesi najboljši učinek.

Brez dvoma: pranje je cenejše!

D O P I S I

IVANJKOVCI. Dne 19. februarja so uprizorili igralci tukajšnje sokolske čete »Svejk«. Čeprav je to težka igra za podeželski oder, je vendar bil uspeh izredno dober. Marčijevi igralci so igro dobro naštudirali, ta-

ko da so jo prav dobro podali. Obisk je bil prav lep, saj je bila dvorana polna. Gledalci so bili izredno zadovoljni. Na splošno zahtevo bodo igro ponovili v nedeljo 5. marca ob 15. uri. Pričakuje se ponovno lep obisk. — Pri šoli na Runču gradi Higieniski zavod prepotreben studenec. Pri 44 m so prišli do vode in bo tako studenec v kratkem gotov. — Šolski upravitelj g. Rado Bitenc je s svojo ženo go. Vlasto prestavljen v Ptuj. Od na-

štolami, drugi s ključ. Kakor bi bili na gonji. Toda na veseli gonji. Fantje so vriskali in množica, ki jih je spremljala, tudi.

Pred sprevedom so plapolali plameni smole, ki so jo nosili v železnih ponvah. Nekateri so vlekli butare brinovih vej in v vedrih so nosili vse mogoče, kar smrdi, če gori.

Trušč je bil čedalje hujši. Iz vseh hiš, ki se jim je spreved približal, so prihajali novi ljudje, ženske v spodnjih krilih, otroci v samih srajcah. Psi so lajali in obkrožali tulečo tropo. Časih je začel zabavljati kakšen kmet nad »prismojenimi pobi«, toda njegove besede so se med tuljenjem izgubile. Večina razgrajatev niti ni mislila preveč resno. Poskrbeli so celo za dolge drogeve, na katerih so bile privezane mokre cunje, če bi kakšna iskra »coprniškega ognja« odletela tja, kamor ne bi bila smela. Groza, ki so jo občutili v cerkvi, se jim je že davno izgubila. Zato pa je zdaj gospodarilo žganje v njihovih glavah in vsakdo izmed njih je hotel sodelovati pri »zabavi«.

Ko so prišli na dvorišče pred Kajžaričino bajto, so zapeli otroško pesem.

»Ena, dve in tri,
coprnica, kje si ti?«

Ko so eni peli, so se drugi, ki jih je vodil Jeznikov Miha, vrgli z glasno vnemo na delo. V polkrogu okoli zaprtih vrat in ob zidu pod okni so zlijali gorečo smolo iz ponev, na njo pa so natresli iz veder vso smrđljivo nesnago.

Dim, smeti, treske, žveplo, vse se je kadilo pod okni in pred vrati. Smrad je bil tako hud, da so se otroci kašljajoč razbežali, psi pa so nehali bevskati. Stisnili so repe med noge in zbežali.

Zmeden petje, vriskanje in smeh, sinji soj

gorečega žvepla in rdeči lesket goreče smole, ki sta v strahovitih spakah osvetljevala množico, zlasti tiste, ki so nalagali na ogenj, — vse to je dajalo videz, da tu ne izganjajo hudiča, ampak da je hudič sam poslal kopico svojih pomočnikov in uprizoril sliko pekla.

Na vse strani je padal svit plamenov v noč in čedalje močnejši je bil zbor, ki je pel:

»Ena, dve in tri,
coprnica, kje si ti?«

Ljudje, ki so prihajali iz teme, so pomagali peti še preden so prišli do ognja. Tistim prestrašenim, ki so mislili, da gori kakšna hiša, pa so kričali udeleženci ceremonije nasproti: »Nič ni, nič! Samo Kajžarico bomo izkadili!«

Izenada pa se je začel čez ves trušč prestrašen glas: »Jezes, jezes, hudič prihaja!«

Iz teme, ki je bila od dima vsa motna, je pridivjalo nekaj ogromnega, in imelo pod neizmerno razraslo glavo krivo grbo in debele noge. Sopihač se je pošastno bitje pognalo proti ognju. Ko se je zaletelo med ljudi, ki so se gnetli okoli hiše, je nastala splošna zmeda. Ljudje so prišli s pesmijo iz takta in nekateri so jeli kričati: »Jej, kaj je pa to!«

V prvem trenutku ni nihče vedel, kaj je to v resnici. Ko pa je prišla prikazen v bližino ognja, se je divje kričanje izpremenilo v grohot. Vsi so spoznali grbastega apostola, ki je nosil visoko nad sabo stol za kuharico Katro.

»Češki Peter je prinesel streho s seboj, da se mu ne bo slama v buči vnela!« je nekdo zaklical.

»Seveda, saj bi bilo res nevarno. Slama rada gori,« je dodal njegov sosed.

Beseda je dala besedo in takoj se je nabrala kopica zbadljivk, ki so vse merile na ubogega Petra. On pa je stal kakor prikovan.

Samo oči so mu menda živele. Iz sence, ki jo je metal sedež stola čez njegov obraz, je gorel pogled, ki je bil tako grozoten, zmeden, kakor pogled zveri, ki se hoče obkoljena pogrnati na tropo sovražnikov.

Eden tistih, ki so ta pogled videli, se je oglasil: »Čakajte, takoj bo začel pridigati! Se že pripravlja!«

Petru pa so menda okamenele tudi ustnice. Samo strmel je v ljudi, strmel v plamene, ki so že ugašali, in v rdečo paro, ki je postajala čedalje redkejša. Potem pa v hišico, ki so ji plameni osvetljevali okna in vrata.

»Fantje! Brinovih vej! Pa cunje, da bo bolj smrđelo!« je zakričal Jeznikov Miha.

Nekaj fantov je steklo v ozadje in vrnili so se otovorjeni s cunjami in vejami.

»Spaka, ali imata zamašen nos?« se je nekdo posmejal. »Čudno, da jih še ni ven.«

»Ven morata!« je vreščal Jeznikov hlapec. »Čakajte, bom malo odprl vrata, da pojde dim v bajto!«

Fantje so naložili vej na ogenj, množica pa se je spet zadrila:

»Ena, dve in tri,
coprnica, kje si ti?«

Miha je pograbil dolg drog in začel z njim od daleč obdelovati vrata, dokler niso deske počile.

Tedaj pa je kameniti Peter Zdazilek oživel. Kakor bikovo rjojenje je grmel njegov glas: »Tebi moram še nekaj prebrati! Čakaj! Planil je k ognju in zavihel težki stol. »Poslušaj! Blagor ubogim v duhu! Stol je šinil navzdol. »Kajti njih je nebeško kraljestvo!« Z razbito glavo je padel Jeznikov hlapec brez besede na žareče veje.

Tisti, ki so stali v bližini, so onemeli in

stavitve sta službovala tukaj, in sicer najprej pri Svetinjah, potem pa na Runču.

KOMPOLJE. Pretekli dni smo prejeli od naših številnih rojakov iz Kanade lepo denarno podporo v znesku 3100 din za zidavo naše ljudske šole, katero pravkar gradimo s prostovoljnim delom in darovanjem gradbenim materialom kljub svojemu ubožstvu v lastni režiji. Vsem plemenitim darovalcem se najtopleje zahvaljujemo, zlasti pa g. Antonu Hrenu, ki je vodil to nabiralno akcijo. Prosili bi, da bi se našlo v novi domovini še več takih rodoljubnih posnemačev.

PODSREDA. (Smrtna kosa) Pred dnevi je umrla v Podsvetju ga. Marija Bezjakova, posetnica. Njenega pogreba se je udeležilo veliko število ljudi iz Podsrede in okolice, kar priča, da je bila rajnika splošno priljubljena. Dočakala je lepo starost čez 70 let. Vzgojila je 10 otrok, ki so vsi preskrbljeni, kar je zasluga pokojnice in njenega moža Gašperja, s katerim je živela v srečnem zakoncu skoro pol stoletja. Takšnih značajnih mater, kakor je bila rajnika, je v današnjih časih prav malo. Pokojnica je bila sestra rajnega odvetnika Ferdinanda Pirnata, znanega naprednega moža. Dobri materi bodi lahka domača zemlja, njenim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje!

SV. BARBARA V HALOZAH. (Smrtna kosa). Dne 23. februarja smo pokopali vzorno krščansko ženo in dobro gospodinjico Jožefo Musterjevo. Rajnika je bila splošno priljubljena in spoštovana ter znana po svojem usmiljenju do potrebnih. Zapušča moža, s katerim je živela 45 let v najlepši slogi, in štiri otroke, med katerimi je sin znan zobni zdravnik. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. V nedeljo 12. febr. je bil v Narodni hranilnici in posojilnici redni občni zbor naše najstarejše prosvetne ustanove: Izobraževalnega društva »Lipe«, ki že 37. leto plodno deluje in širi izobrazbo, posebno s svojo veliko knjižnico, ki šteje 775 knjig, z gledališkimi predstavami na lastnem lepo urejenem odru in s pevskimi nastopi moškega zbora. V preteklem letu se je število čitateljev knji in članov dvignilo na 78, odbor je imel pet sej, dramski odsek pa dve predstavi. Denarni promet je znašal 2647.50 din. Z majhnimi dopolnitvami je bilo za tekoče leto izvoljeno društveno vodstvo, ki ga sestavljajo: predsednik Joško Tomažič, podpredsednik Ivan

obstali. Samo nekdo je presunljivo zavreščal. Drugi, ki so bili bolj zadaj, niso videli, kaj se je zgodilo. V dimu so samo slišali Petrov grmeči glas: »Blagor krotkim!« Tedaj je nekdo dekle zaklicalo: »Poslušajte! Češki Peter pridiga! Sveta ljubezen se je oglasila!«

Stol je padel in fant, ki je metal veje v ogenj, se je zvalil po tleh. Odpravljen je bil za zmerom.

Pridušeni klici, zmeden beg, v ozadju pa še zmerom smeh.

Peter pa je vihtel stol in pridigal z izpremenjenim glasom: »Blagor žalostnim!«

Nekaj pogumnih se je pognalo proti njemu in se mu obesilo na roke, na noge, na telo. Otresel se jih je kakor mladih mačkov in zasopel: »Blagor tistim, ki so lačni in žejni pravice!« Stol je padel. »Nasičeni bodo!«

Z razbitim hrptom je padel neki fant po tleh in začel tuliti od bolečine.

Tedaj je utihnil smeh. Zmeden strah, brezglav beg. Ljudje so prevračali drug drugega, podirali ograje, za njimi pa kričanje, kakor bi se bila za ubežniki odpirala zemlja in izbruhal hudiča, resničnega hudiča.

Ob soju ognja, ki je postajal čedalje svetlejši, je stal Peter sam sredi dvorišča in še zmerom vihtel stol.

»Blagor usmiljenim!«

Udaril je po zraku, kakor bi mu bila besnost, ki ga je pograbila, vzela vid.

Kričanje beguncev je iznenada utihnilo, se izpremenilo in se potem spet približalo. Ljudje so se vračali, oboroženi s krepelci in sredi med njimi so se pokazale čepice orožnikov in njih sable.

Peter, ki bi bil pri udarcu v prazno skoraj omahnil, se je zravnal in spet dvignil stol.

Sešek, tajnica Marija Hosnarjeva, blagajnik Jakop Munda, knjižničarka Vida Zadravčeva, oskrbnik odra Branko Zabavnik, odborniki: Franjo Puklavac, Alojz Plohl in Jože Hlebec, nadzornika: Franc Rizman in Ignac Zadravec. Kakor vsako leto, se bodo tudi letos za knjižnico nabavile nove knjige. Največja ovira za še uspešnejše delo tukajšnjih društev je v tem, da nimamo potrebne dvorane. Zato se gledališke predstave, zborovanja in razstave morajo vršiti v šoli, ki ima razmerno največje prostore. Toda ti prostori navadno pri večjih prireditvah ne zadostujejo. Zraven tega se z vednim postavljanjem oder samo kviri. Zato se je pokrenila akcija, da se združijo vsa bolfenska društva in si zgradi primerno dvorano, v kateri bo dovolj prostora. Zavedamo se, da je to v današnjih časih velika žrtev, toda če pomislimo, da je brez lastne strehe vsako delo le polovično, se bomo kmalu lotili dela z vso resnostjo.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. V Pergerjevi dvorani bo priredila gasil. četa v Mali Nedelji dne 5. marca ob pol 4. uri ljudsko igro s petjem »Petkov Tonek«, ki jo je spisal domačin I. Vuk. Starogorski. Na pomoč!

Domače novosti

* **Bolgarski kralj na poti skozi Slovenijo.** V ponedeljek ponoči se je z ekspressnim vlakom peljal skozi Slovenijo na povratku s svoje poti v tujino Nj. Vel. bolgarski kralj Boris. Vlak je stal na ljubljanski postaji deset minut. Ko se je odpeljal, je kralj Boris odgrnil zaveso pri oknu in pozdravljal.

* **Okrevališče za slabotne otroke iz Slovenije** so začeli graditi v Kaštelu Kambelovcu pri Splitu. Te dni so se dela že začela. Gradnja bo veljala okrog pet milijonov dinarjev. Okrevališče gradi banovina.

* **Izplačevanje pokojnin železniškim upokojencem.** Po nedavni odredbi ministrstva za finance od 1. aprila dalje osebnih pokojnin železničarjev in rodbinskih pokojnin njih svojcev, ki gredo v breme državnega proračuna, ne bodo več izplačevale finančne direkcije, ampak direkcije državnih železnic. Finančne direkcije bodo obdržale le izplačevanje rodbinskih pokojnin v breme uradniškega pokojninskega sklada, torej pokojninskih prejemkov vdov in otrok po tistih železniških uslužbencih, ki so umrli po 1. aprilu l. 1931.,

Njegove žgoče oči so iskale. Videle so še nekaj velikega, črnega pred sabo. »Blaženi, ki so čistega srca!« Peter je udaril, toda črnih je še zmerom stal. In stolu se je zlomilo naslonilo. »Blagor mirnim!« Udaril je. Debela deska, ki je služila za sedež, se je preklala in debele stolove noge so mu ostale same v rokah. »Na tla!« je sopihal Peter, ki se mu je pena nabirala na ustnicah in zagrabil s pestmi. Toda to, kar je držal, ni bil živ vrat, ampak trd in mrtev les: steber polomljene ograje.

Tedaj se je menda zbudil iz svoje blaznosti in pobesil roke. Strmel je v ljudi, ki so se mu počasi, oprezno bližali. Potem se mu je ustavil pogled na starem Gozdniku, ki je v grozi sklenil roke: »Peter! Človek božji! Kaj pa si vendar misli!«

Peter menda ni razumel, kaj hočeta od njega dva orožnika, ki sta ga prišla za roke in mu nataknila nanje nekaj hladnega. Strmel je predse in opazil tri neme ljudi, ki so ležali na tleh, in še četrtega, ki se je zvijal od bolečin. V ozadju pa je za pojemajočim dimom videl, kako so plameni lizali vrata kočice in leseno streho. »Lizika!« je kričnil, kakor bi se bil zbudil. Nagla kretanja in okovi na njegovih rokah so bili pretrgani.

Spet se je začelo zmedeno vreščanje. Eden izmed orožnikov se je opotekel v stran, drugi pa je udaril z golo sablo. Toda debela raševina Petrovega suknjiča je držala kakor jeklen oklep. Za drugi zamah ni bilo več časa. Peter je že skočil proti goreči koči. Pod udarcem njegovih pesti so se vrata razletela. Izginil je v dimu.

»Lizika! Nana!« se je slišalo iz goreče kočice. Zazvenela so razbita stekla in odprane oči

ko je stopil v veljavo zakon o uradnikih iz l. 1931. Vloge in dopise, ki se nanašajo na prvo skupino železniških upokojencev iz dravske banovine, bo treba od 1. aprila letos dalje naslavljanjati na direkcijo državnih železnic v Ljubljani, v dopise glede pokojninskih prejemkov železniških vdov in otrok iz dravske banovine, katerim se izplačujejo pokojninski prejemki iz uradniškega pokojninskega sklada, pa na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani.

* **Stodinarski bankovci iz leta 1920. so že v prometu.** Narodni banki je bilo z več strani javljeno, da nekateri odklanjajo sprejem stodinarskih bankovcev z napisom »Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev« z datumom 30. novembra l. 1920., ker menijo, da so ti bankovci zastareli. Zato Narodna banka obvešča javnost, da omenjene bankovce ni vzela iz prometa in da so še vedno zakonito plačilno sredstvo kakor stodinarski bankovci z napisom »Narodna banka kraljevine Jugoslavije« z datumom 1. decembra l. 1929.

* **Kako se je razvijal dr. Stojadinović.** Zagrebški »Jutarnji list« opisuje politični razvoj dr. Milana Stojadinovića. Pri prihodu dr. Stojadinovića na vladu so ga mnogi pozdravili kot človeka stvarnosti. O njem je bilo znano, da je bil v ozadju hud nasprotnik diktatorskih teženj. Posebno ostro je obsojal takratno gledanje vladajočih na hrvatsko vprašanje. Nihče ni znal tako lepo pripovedovati o potrebi uveljavljenja polne enakopravnosti in strpnosti kakor dr. Stojadinović, dokler je bil v opoziciji. Ko se je okreplil na vladi, do katere je prišel po velikem delu zaradi priljubljenosti, ki si jo je stekel kot opozicionalec, je pričel ubirati drugačne strune. Kmalu se je pokazalo, da za njegovimi besedami ni bilo prave načelnosti. Vse njegove obljube so bile samo sredstvo, da se je prikopal do vlade.

* **Dr. Stojadinović ostane še vodja.** Banovinsko glasilo Jugoslovenske radikalne zajednice za primorsko banovino »Država« opisuje poslednje politične dogodke in pravi: »Druga vlada Jugoslovenske radikalne zajednice, ki jo je sestavil Dragiša Cvetković ima za osnovno nalogo ponoven poskus rešitve hrvatskega vprašanja. Vodja pa bo ostal tudi v bodoče dr. Milan Stojadinović. Vladi, ki ji predseduje g. Cvetković, eden izmed glavnih sodelavcev dr. Milana Stojadinovića, pa pripada naloga, da se temeljito bavi z vprašanjem rešitve notranjih vprašanj.

so se odprle. »Lizika! Nana!« se je začelo zopet, a dosti tiše. Peter je moral biti zdaj že v čumnati. Spet razbita stekla. Potem je bilo pod gorečo streho nekaj časa vse tiho. Iz dima se je spet izvil Peter. Kašljajoč je stopil čez prag. Zlezal je v dve gube in roke so mu mahale ob strani, kakor bi ne bile njegove.

Šele ko je slišal zmedeno kričanje, se je spet zavedel. Mirno je gledal množico, zadovoljno pokimal in se posmejal. Ljudje so mislili, da je moral izgubiti poslednjo trohico zdrave razsodnosti. Pobijati dobre ljudi in se potem še smejati, — to more samo norec.

Z dvignjenima sablama sta stopila orožnika k njemu.

Poveljnik je rekel: »Peter — Peter — Z.« — Petrovo ime izgovoriti ni bilo prav lahko — »Peter Zidazilek — v imenu postave!«

Molče jima je pomolil roke. »Oh, da! Paragrafi! Da, razumem. Spet bodo imeli gospodje adnoteži sitnosti z mano. Kaj ne?«

Orožnika sta takoj videla: to je človek, ki se ne bo več branil. Zato tudi lisic ni treba. Za rokav sta ga držala in mirno jima je sledil. Zdal je hotela pasti množica po njem kakor psi po ranjeni divjačini, ki se ne more več ganiti in braniti. Orožnika sta imela dovolj opravka, da sta svojega jetnika varovala pred »pravično ljudsko jezo«. Eden izmed fantov, ki je komaj odrasel kratkim hlačam — še skoraj šolar — se je splazil do Petra in zavreščal: »Morilec!« Potem se je vzpel in udaril Petra po obrazu.

Peter je udarec sprejel in se nasmehnil. Toda nekdo drug je podivil. Gozdnik. Pograbil je fanta za ovratnik, ga zagnal ob plot in zakričal: »Smrkavci nemarni! Sebe tepite po gobcih, pa boste zadeli pravi konec!«

* **Nov smodnik je iznašel.** V Sarajevu se je brezposelni čevljarški pomočnik Nikola Ivić že dolgo pečal s sestavino smodnika, in pri tem iznašel novo vrsto smodnika, katerega proizvodnja je izredno cenena. Te dni je Ivić napravil pred sarajevskimi kovinarji zanimive poizkuse. Iz določene razdalje je streljal iz revolverja z naboji, v katerih je bil navadni smodnik, nato pa s smodnikom, ki ga je on sestavil. Uspeh je bil isti. Seveda je še debelo vprašanje, ali je mladenič odkril res kaj novega.

* **Ustreljen lovski paznik.** 58letni lovski paznik Franc Škapin iz Ribnice na Dolenjskem je zasledoval neke lovske tatove, ki so pa pobegnili in se skrili. Škapin jih je nekaj časa brezuspešno zasledoval in krenil nato po stezi nazaj proti bližnji vasi. Preden pa je prišel iz gozda, je počil strel in Škapin se je zgrudil zadet v glavo. Nezvestnega so kasneje našli ljudje in ga spravili v Ribnico, kjer so poklicali zdravnika, ki je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Škapin je kljub zdravniški pomoči izdihnil. Orožniki v Ribnici so uvedli strogo preiskavo.

* **Sprejem mladeničev v nehotno podoficirsko šolo v Beogradu in Zagrebu** v starosti od 18 do 21 leta. Vsa zadevna pojasnila dobite ustno ali pisмено v koncesionirani pisarni Pera Franca, kapetana v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pisemen odgovor priložite kolek ali znamke za 6 din.

* **Prostovoljna smrt uglednega posestnika.** Te dni se je v svojem mlinu obesil 59-letni Janez Kokole v Orehovici. Vzrok tega dejanja, kolikor se je dalo ugotoviti, je neka večja ponesrečena lesna kupčija, katero je pokojni nedavno sklenil. Janez Kokole je bil bogat posestnik in mlinar. Po veliki noči se je nameraval poročiti. Naj mu bo zemlja lahka!

* **Pustni terek ga je pogubil.** V Hočkem Pohorju je 68letni občinski ubožec Franc Krojs na pustni terek ves dan popival po raznih gostilnah v Hočah in na Reki. Proti večeru se je vinjen odmajal iz gostilne ter šel proti domu na Pohorje. Med potjo se je še ustavil pri nekem posestniku ter silil v njega, naj mu da pijače. Ker pa je posestnik videl, da je Krojs pošteno pijan, ga ni uslišal. Krojs se je potem že v temi napotil proti svoji koči domov, pa ga ni bilo. Zjutraj na pepelnico sredo so ga našli ljudje poleg poti mrtvega z razbito lobanjo. Pri preiskavi se je ugotovilo, da se je Krojs ponesrečil.

Padel je po bregu navzdol ter treščil z glavo ob kamen.

* **Še zmerom verujejo v čarovnice.** Pred okrožnim sodiščem v Šibeniku je bila te dni obravnava proti kmetu Stevanu Bjedovu, ki je bil obtožen, da se je znesel nad neko žensko, ki so jo v vasi razglasili za čarovnico. Bjedovu je zbolel sin in praznovernež je bil prepričan, da je ta ženska povzročila bolezen njegovega sina. Vrgel jo je po stopnicah s takšno silo, da je dobila hude notranje poškodbe. Sodišče je Bjedova obsodilo na 300 din denarne kazni in na plačilo odškodnine.

* **Smrtna nesreča mladega delavca.** V Stranjah se je pripetila huda nesreča. 27-letni delavec Polde Žagar iz Prapretne pri Sv. Primožu je kleparju Kramarju napeljeval anteno za radio. Pa se je žica dotaknila električnega voda. V trenutku ga je vrglo ob tla, da je obležal nezavesten. Ljudje so skušali nesrečnega zdražiti k zavesti. Vse prizadevanje je ostalo zaman.

* **Po streljih na izvoljenko se je ustrelil na grobu svoje matere.** 32letni kovač Franc Stupan iz Bresternice, ki je bil uslužben v mariborski tvornici Zlatorogu, je imel ljubavno razmerje z 22letno služkinjo Angelo Dobnikarjevo. V zadnjem času pa se je njena ljubezen precej ohladila. Stupan si je zato na vso moč prizadeval, da bi si ohranil njeno ljubezen. Te dni zjutraj jo je ustavil, ko je stopila iz hiše v Tomanovi ulici, kjer je služila, in jo prosil, naj mu bo spet naklonjena. Razvil se je živahen razgovor in Dobnikarjeva je dejala Stupanu, da je najboljše, če gresta vsak po svoji poti. Na te besede je Stupan nenadno potegnil iz žepa samokres ter oddal na Dobnikarjevo dva strela. Toda srečno naključje je hotelo, da sta strela samo oplazila glavo Dobnikarjeve in ožgala lase. Dobnikarjeva je v smrtnem strahu začela kričati in je zbežala v hišo. Stupan je nato stekel v divjem begu proti Kamnici in se ustrelil na grobu svoje matere. Dobnikarjevo so prepeljali v bolnišnico. Njene poškodbe so lahke, vendar pa je živčno strta.

* **Požar pri Šoštanju.** V nedavni noči je nastal ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Škrube v Gaberkah. V pičli uri je zgradba zgorela do tal. Gasilci so se morali omejiti predvsem na obrambo hiše. Sodiijo, da je požar nekdo zanetil.

* **Maček je povzročil požar.** Na Vodica pri Slivnici je zgorelo gospodarsko poslopje nekega posestnika. Posestnik je bil le malen-

kostno zavarovan. Požar je povzročil domači maček, kateremu se je, ko se je grel pri domači peči, vnela dlaka, da je goreč pobegnil v slamo.

* **Samomor 17letnega mladeniča.** Že sredi januarja je izginil iz Donjega Brezdnega ob Sotli Valentin Lugarič, star 17 let. Šel je v sosedno vas in pozneje ga ni nihče več videl. Pred kratkim so ga pa našli kmetje v gozdu obešenega. Vse kaže, da je šel v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

* **Smrt pod padajočim drevesom.** 41-letni posestnik Ivan Robič iz Slemenca pri Selnici ob Dravi je v gozdu podiral drevesa, pa je odžagano drevo padlo nanj. Nezvestnega so Robiča prepeljali v bolnišnico, kjer je nesrečnež kmalu umrl za hudimi poškodbami.

* **Obup v boleznih in ljubezni.** 24-letni Martin Klinc, ki je stanoval na Pobrežju v Mariboru, po poklicu tvorniški delavec, je bolehal za jetiko in je večkrat govoril, da se je naveličal življenja in da pojde v smrt. Duševno potrto radi neozdravljive bolezni pa je v zadnjem času večalo razočaranje v ljubezni. Te dni se je nesrečnež zaklenil v sobo ter se ustrelil v srce. Bil je takoj mrtev.

* **Otroška žaloigra.** Nedavno smo prinesli vest, kako se je v neki vasi pri Ribnici na Dolenjskem spekel trimesečni otrok na krušni peči. Zdaj nam pišejo, da je bil otrok dan na toplo peč zaradi tega, ker je imel oslovski kašelj. Po nesreči pa se je dete zavalilo na obraz in se zadušilo. Opeklo se je šele potem, ko je bilo že mrtvo. Tako je izjavil zdravnik.

* **Nenadna kap.** Na Prežganjem so imeli pred pustom edino svatbo pri Vavtarjevih v Volavljah. Zato so se hoteli Vavtarjevi še posebej postaviti z gostijo. Za kuharico so si izbrali sorodnico teto Uršulo Musarjevo od Device Marije v Polju. Veselo so sprejeli kuharico pri Vavtarjevih, ki je brž vzela v roke vse priprave za gostijo. Dan pred svatbo pa je stari teti postalo na lepem slabo. Zato so ji domači svetovali, naj se med delom včasih vleže. Teta je ubogala. V bojazni, da se ne bi pri peki kaj pokvarilo, pa je le vstala in stopila do peči. Tam pa se je nenadno zgrudila. Domači so ji priskočili na pomoč, močili so jo in jo skušali obuditi iz nezvesti, teti Urši pa že ni bilo več pomoči. Umrla je bila za kapjo.

* **Usoden padec.** Pri Lenartovih v vasič Preski v poljski občini so sklenili, da bodo za pusta skuhalo svinjo, spekli potico in si

«S MARY—J. M.:

4

Umor na Poganskem polju

KRIMINALNI ROMAN IZ PREDVOJNIH ČASOV

Deklica je obleдела in je kratko odgovorila: »Ne vem tako natančno. Vprašajte njega samega.«

Parentijeve oči so se za trenutek zabliskale, a rekel ni ničesar. Vse Pepine odgovore je zapisal, vendar ji ni dal protokola podpisati, temveč je papir zganil in shranil. Ko je bil že pri vratih, se je še enkrat obrnil in vprašal tako mimogrede, kakor bi ne bilo to vprašanje prav nič važno:

»Kdaj je prišel vaš brat sinoči domov?«

Vprašanje je presenetilo Pepino, in odgovorila je precej naglo: »Ob enajstih. Slišala sem ga, ker še nisem spala.«

Takoj po odgovoru pa se je ugriznila v spodnjo ustnico. Očitno ji je bilo žal teh besed. Uradnik je to opazil.

Parenti je stopil v Pavletu Longhiju, ki se sedeč na stolu še zmerom ni zanimal za dogodke okoli sebe. Tudi njegova mati je bila še v istem položaju kakor prej.

Parenti jo je lahko prijel za ramo. Vzdignila je obraz, preprežen z gubami. Črna avba, ki jo je nosila, se ji je bila premaknila tako, da je imela pokrito skoro vse čelo do obrvi, zaradi česar je dobilo njeno obličje izraz roparske živali. Trdoto njenih potez so še večale male nemirne oči, ki so se bliskale iz globokih jamic. Njene blede in ozke, na obeh straneh viseče ustnice so se odprle, zaradi česar se je videlo, da ni več

imela prednjih zob, in zamrmrala je: »Kaj hočete od mene?«

Parenti ji je mignil, naj gre z njim. Nato se je počasi vzdignila, si poravnala avbo in stopila za njim. Povedel jo je v kot in jo izpraševal podobno tako kakor prej njeno hčerko, ne da bi bil zdaj odgovore zapisoval.

Stara žena je enako izpovedala glede značaja in navedb rajne mladenke. Izjavila je, da je deklica kmalu po šesti uri šla iz hiše kakor vsak večer in da ni pri njej opazila ničesar posebnega ali nenavadnega.

»Ali vesti zanesljivo, da ni imela nikakega ljubezenskega razmerja? Ali ni imela nobenega častilca v Moncalieriju ali okolici?«

»Častilcev tako lepemu dekletu seveda ni manjkalo, a bila je prepametna in prepoštena, da bi bila začela kakšno lahkomišno razmerje. Razen tega sem zelo pazila nanjo. Prav tako je bila njena teta v Turinu stroga.«

»Ali se ni hotel vaš sin oženiti z njo?«

»Ne. To misel je bil že davno opustil. Zakaj ga zdaj vpletate v to zgodbo?«

»Moja dolžnost je, da natančno vse pozovem... Kaj ni imela Karlota, ko je bila zavrnila vašega sina, nobenega resnejšega častilca?«

Loghijka je trenutek oklevala, potem pa odgovorila: »Pravijo, da bi jo bil rad vzel za

ženo sin najemnika Castellanija v Serravalaju.«

Komisar si je to zapisal in zastavil nato padroni enako vprašanje kakor prej njemu hčeri, ne da bi bil govoril s kakšnim poudarkom: »Kdaj je bil prišel snoči vaš sin domov?«

Odgovorila je brez oklevanja: »Ob pol devetih. Ob devetih je šel spat kakor vsak večer, kajti gotovo veste, da mora mesar polet vstajati še pred solničnim vzhodom.«

Različna odgovora obeh žensk na isto vprašanje sta nedvomno dala misliti. Pepina je rekla, da je slišala, kako je prišel njen brat domov okoli enajstih, ker še ni spala, njena mati pa je izjavila, da je šel Pavle spat že ob devetih. Zakaj sta tako različno odgovorili? Kaj je vodilo mater ali hčer, da sta skrivali resnico? Iz načina, kako sta obedve odgovarjali na zastavljena vprašanja, je bilo razvidno, da sta vedeli mnogo več, kakor pa sta izpovedali.

Medtem sta prispela tudi dva karabinerja s policistom, ki je bil šel ponju. Parenti jima je dal neki znak in pokazal pri tem na Pavleta Longhija. Karabinerja sta se takoj postavila na vsako stran Pavleta.

Komisar je stopil k mesarju, mu polžil desnico na ramo in rekel: »Longhi, pridjen sem, aretirati vas — vsaj začasno!«

Stara Longhijka je pri teh besedah kar omahnila na stol, vendar pa ni rekla besedice. Njen sin je vzdignil glavo in nekako duševno odsoten vprašal: »Kaj? Kaj ste rekli?«

Komisar je ponovil: »Aretirani ste. Sledite mi!«

»Mene hočete prijeti? Zakaj? Ali celo mislite, da sem jaz umoril Karloto?«

nabavi še cvička z Moravske gore. Za pot po vino se je odločila 56letna gospodinja Doro-teja. Zvečer pa se je vračala domov. Ko je prišla do naselja Vodice, je krenila na bliž-nico. Tam pa ji je spodrsnilo in pri padcu se je udarila ob kamen tako močno, da je omedlela. Če bi jo bil kdo pravočasno našel in ji nudil pomoč, bi ne bilo nič hudega. Že-nica pa je nezavestna obležala na mrazu. Ko so jo našli drugo jutro domačini, je bila mrtva.

* **V zadnjem trenutku rešena iz studenca.** Nedavno je v Škocjanu padla v farovski stu-denec pri zajemanju vode neka mladenka. Če bi ne bil nesreče opazil župnikov hlapec Šu-steršič, bi bilo najbrže po njej. Škocijanski studenci so sploh potrebni preureditve tako glede na zdravstvo, kakor na varnost!

* **Smrtno ranjeni je spoznal napadalca.** Nedavno zjutraj je šel krošnjar Janez Stubler iz Večjih Lešč pri Suhorju na postajo v Metliko, da bi se odpeljal po opravkih v Čr-nomelj. Za nakup potrebne blaga je vzel s seboj 1100 din. Ko je došel po stezi pred sotesko Perčice, je zagledal moškega s puško dvocevko. Po Stublerjevem prihodu v sote-sko je odjeknil proti njemu strel, ki ga je zadel od leve strani v hrbet. Ko se je Stubler po prvem strelu zadet še ozrl proti sme-ri oddanega strela, je spoznal posestnika Ili-jo Drkusiča iz Drage. Tedaj je zagrmel po soteski drugi strel in Stubler se je s prestre-ljenimi prsi zgrudil nezavestno. Drkusiča so aretirali in ga soočili z nevarno ranjenim Stublerjem, ki leži v kandijski bolnišnici. Stubler ga je pri soočenju spoznal za napa-dalca. Drkusič dejanje taji.

* **Dva vloma.** V nedavni noči so neznani tatovi vlomili v mesarsko prodajalno Jako-ba Kosabra v Meži pri Dravogradu. Odnegli so mnogo mesnih izdelkov in nekaj gotovine. Nato so se isti vlomilci spravili nad bife na železniški postaji ter so odnesli 2500 din v gotovini, razne cigarete, cigare, liker in vino.

* **Včasih vasovalci niso kradli.** Trček Josip iz Rovt je vsoval pri nekem dekletu v dru-žbi s tovariši. Po polnoči pa mu je prišlo na misel, da bi ne bilo napačno, če bi se pokrep-čal s pijačo. In res je izmaknil v hiši obože-vane mladenke steklenico, v kateri je bilo šest litrov žganja. Včasih vasovalci za šalo odnesejo kaj. V tem primeru pa ni šlo za šalo, kajti obtoženec je zagrozil tovarišem, da bo v dveh tednih mrtev tisti, ki bi se drznil komu povedati, kako je izginilo žganje. Sod-

nik v Ljubljani je na razpravi pripomnil, da včasih vasovalci niso kradli. Dekleta so ved-no rada odpirala vrata in puščala v hišo va-sovalce, toda tako gostoljubnost fantje niso nikoli izrabljali. Obtoženec je dobil tri me-sece ječe.

* **Prijeti kokošji tatovi.** Ormoškimi orožni-kom pod vodstvom komandirja g. Zgonca se je porečilo, da o prijeli celo krdelo ko-košjih tatov, ki so doma v Otoku na drugi strani Drave na Hrvaškem. Dozdaj so pri-znali, da so pokradli na Štajerskem nad 150 kljunov, ki so jih po večini prodali. Da jim pijače ni bilo treba kupovati, so za nameček nakradli še nekaj vina in odnesli večjo koli-čino perila v ormoški graščini. Tatovom so pri tem poslu vneto pomagale njihove žene.

* **Dva požara.** V Dolu pri Opatjem selu je zgorelo gospodarsko poslopje 80 let starega posestnika Žižiča. Ogenj je uničil tudi 35 me-trskih stotov sena. V Šebreljah pri Cerknem je pogorelo Antonu Črnilogarju istotako go-spodarsko poslopje hkratu z vsem poljskim orodjem in večjo množino sena. Nekoliko mu je ogenj poškodoval tudi hišo.

* **Na račun slovenskih bojnikov je slepa-til.** Policija v Ljubljani je bila te dni opozor-jena, da se je v mestu pojavil neki moški, ki po gostilnah in stanovanjih nabira prostovolj-ne prispevke za Zvezo slovenskih bojnikov. Ker je bil mož precej pogumnega na-stopa, so mnogi odrinili kolikor so pač mogli. Razen v mestu je pod isto pretvezo beračil tudi pri Devici Mariji v Polju, v Zgornji Siški, Zapužah in Št. Vidu. V resnici pa Zveza slovenskih bojnikov ni nikomur naročila, da bi zbiral prispevke v njenem imenu.

* **Vlomi v Laškem.** Pred kratkim sta bila izvršena vloma v Fretzetovo gostilno in Ro-zinovo trgovino v Laškem. Vlomilci so odne-sli nekaj denarja in blaga. Te dni pa so ne-znanci vlomili v obrtne in stanovanjske pro-store krojača Mačka v Pepelovi hiši. Odnegli so več izdelanih oblek, nekaj blaga in goto-vino v skupni vrednosti okrog 8000 din.

* **Nevaren vlomilec aretiran.** Orožnikom v Št. Jurju ob Taboru se je posrečilo izslediti nevarnega vlomilca 46letnega kleparskega pomočnika Venkoviča Ivana, pristojnega v Žalec. Venkovič ima na vesti vrsto vlovov. Bil je že zaradi vlomnih tatvin 18krat kazno-van.

* **Dva zaradi uboja pred sodiščem.** Pred okrožnim sodiščem v Celju sta se zagovar-jala 23letni posestnikov sin Jazbec Franc iz Rakovca pri Št. Vidu pri Grobelnem in 26-

letni delavec Cerovšek Franc iz istega kraja. Jazbec in Cerovšek sta lani julija napadla Novaka Cirila ter ga z nožem tako poškodo-vala, da je za poškodbami umrl. Oba sta bila zaradi tega dejanja že v Šmarju obsojena, in sicer Jazbec na šest mesecev strogega za-pora, Cerovšek Franc pa na tri. Okrožno so-dišče v Celju pa je to sodbo razveljavilo in odstopilo spis državnemu tožilstvu, ker je Novak Ciril čez štiri mesece zaradi poškodbe umrl v celjski bolnišnici. Sodišče je na zdajšnji razpravi obsodilo Jazbeca Franca na eno leto in tri mesece, Cerovška Franca pa na eno leto strogega zavora.

* **Žaga je zgorela.** V Ravnah pri Šoštanju je zgorela Woschnaggova žaga, ki je bila še-le lani zgrajena. Žrtev ognja je postala tudi poleg nje stoječa hišica, v kateri je stanoval žagar s svojo družino. Kako je ogenj nastal, ni ugotovljeno.

* **Zenska poglavarica vlomilske tolpe.** V nedavni noči je vlomilska tolpa, ki je že dalje časa strahovala okolico Kranja, vlomila v shrambo Viktorja Mihelčiča na Stari cesti v Kranju. Ukradli so večjo množino sviniskega mesa, klobas in slanine. Tatvino je lastnik naznanil policiji. Na pustno nedeljo sta orož-nik in stražnik iz Kranja preiskala stanova-nje pri neki delavski družini v Orehku pri Stražišču. To družino so imeli namreč orož-niki že dalje časa na sumu kot nepošteno. Gospodinjino sta stražnika našla v kuhinji, ko je pravkar kuhala lep kos sviniskega mesa. Vprašala sta jo, kje ga je dobila. Zenska je pobledele in kmalu nato priznala, da je bilo meso prejšnji večer ukradeno iz Mihelčičeve shrambe. To je dalo sled za vlomilsko tolpo, ki ima več vlovov na vesti. Aretiranih je več oseb. Preiskava kaže, da je vodila to tolpo neka ženska.

* **Iz zavora v zapor.** Iz litijskih sodnih za-porov jo je pred tedni popihal France Gabr-šek in so ga te dni orožniki prijeli v Mo-zirju. Gabršek je šele 30 let star, a ima že precej kosmato vest. Po preiskavi v Mozirju so ga orožniki poslali v sodne zapore v Gor-njem gradu. Ker se je proti njemu nabralo toliko obremenilnega gradiva ga bodo posla-li v zapore celjskega okrožnega sodišča, kjer mu bodo odmerili kazni.

* **Krivi denar kroži po Dolenjskem.** Pona-rejalci kovanega denarja, ki so jih orožniki prijeli v Velikem Gabru, so sicer na varnem, še vedno pa kroži krivi denar po Dolenj-skem. Zlasti v okolici Novega mesta, v obči-nah Šmihelu-Stopičah in v Toplicah. Toplički

»Ne bom vam tega podrobno razlagal. Ste-dite mi!«

»Ne.«

»Vi se branite? Svarim vas v vašo lastno korist pred vsako upornostjo, Longhi. S tem si lahko samo poslabšate položaj. Bodite pa-metni in ubogajte me.«

Hitro sta pristopila oba policista in pri-jela Longhija vsak za eno roko. Toda nesar je zgrabil vsakega z eno roko in ju vrgel proti steni.

»Naj se me nihče ne dotakne!« je rekel in krčil roke v pesti.

Komisar je od jeze obledel in njegove nozdrvi so drgetale. Brez poziva sta karabi-nierja prišla za revolverja in ju naperila proti Longhijevemu prsom. Longhi je sta hrbtom o bsteni in z naprej nagnjeno glavo pripravljen na boj. Videlo se je, kako mu je vsa kri zlezla v glavo. Z napel udušenim gla-som je mrmral: »Kar streljajta! Kar stre-ljajta!«

»Orožja se bomo poslužili le v najhujšem primeru,« je dejal komisar. »Samo pomislite, Longhi, da imamo proti vam zakonito nra-vico samoobrambe. Če nas napadete, morem in moram zapovedati streljanje!«

»Zakaj me hočete aretirati?« je spet vprašal Pavle.

»Ker obstoji močan sum, da ste vi umorili dekle,« je odvrnil Parenti suho.

»Jaz?« je vprašal Longhi in se vidno zgro-zil.

»Da, vi!« je rekel suho komisar in ga ostro pogledal.

Longhi je potegnil desnico preko čela in kratko ostrizanih las, potem pa je pritiskal svoje močne pesti na senca.

»Jaz?« je še enkrat vprašal in zdajci moč-no obledel. »Jaz?«

Nastal je globok molk, med katerim se je slišalo samo sopihanje mesarja. Njegova ma-ti je sedela na stolu z zaprtimi očmi in je bi-la videti ko mrtva.

Longhi je zmedeno pogledal okoli sebe in zajeceljal: »Torej me res obtožujete?«

»Da!« je odgovoril komisar raskavo. mesar je zdaj čisto izgubil glavo.

»Vi me hočete odvesti s seboj uklenjenega kakor morilca? To je čista neumnost. Zakaj naj bi jo bil umoril? Prosim, povejte mi, za-sluzba terja od vas, da ne verjamete ljudem. Vem to. Vendar pa tudi niste zato v polici-jaj? Vi se samo nejeverno smehljate! Vaša ski službi, da bi aretirali nedolžne ljudi! Jaz sem nedolžen in izjavljam vam, da bi bila postala Karlota moja žena. Dogovorila sva se že, da se vzameva. Ljubil sem jo in ona mene, pa naj bi jo bil umoril, kakor se za-kolje žival! Temu malemu, sladkemu dek-le-tu ne bi mogel storiti ničesar zlega. Nasprot-no, prav rad bi sam kri prelil zanjo!«

Njegov nekoliko hripav glas je trepetal in v njegovih očeh, ki so proseče gledale Parenti-ja, so se svetlikale solze. Ta otroška bole-čina, ki se je kazala iz njegovih preprostih besed, in ta slabost volovsko močnega človeka sta nehote ganila prisotne. Stražnika in karabinierja so dvomeč gledali v predstojni-ka.

Toda komisar je samo skomignil z ramami. »To je samo komedija, ki nam jo igrate, Longhi,« je rekel.

Longhi je vil roke. »Komedija? Torej ste resnično prepričani, da sem krivec?«

»Seveda. Zato je čas, da napravimo ko-

nec. Vse drugo boste povedali v moji pisarni ali pa preiskovalnemu sodniku.«

»Preiskovalnemu sodniku? Zame ni reši-tve, ker ne vem, kako se je treba braniti. Sodniki smatrajo vsakega obtoženca za kri-vega. Zato me bodo gotovo obsodili. To je vendar blaznost!«

Komisar je svojim podrejenim pomignil in jim rekel: »Uklenite ga!«

Longhi je prestrašen gledal okoli sebe in ves trepetal. Nato je čisto tiho zagodrnjal: »Tedaj je res, da me imajo za morilca. Mo-rilec... škovi... A tako rad sem imel Kar-loto.«

Iz oči so se mu vlije solze in čisto potrpež-ljivo je ponudil policistom roke, da so ga uklenili. V svoji silni potrnosti ni več mislil na upiranje.

»Nanreli!« je zapovedal Parenti.

Mesar pa se ni ganil. Stal je vzravnal in se naslanjal s hrbtom na steno. Glava se mu je sklonila na prsi in krč je začel tresti nje-govo orjaško telo. Zdajci je vzkliknil: »Mati, mati!«

Videlo se je, kako strašna je bila bolečina, ki se ga je lotila in mu silila solze v oči. Spet in spet je med ihtenjem in solzami vzkliknil: »Mati!«

Člata žena je vstala s stola. Njene oči so se bleščale. Zdelo se je, kakor bi se bile v zad-njih minutah pridružile starim gubam na njenem obrazu še neštevilne nove in globlje. Stopila je k sinu, položila svoje dolge, suhe roke okoli njegovega vratu in ga poljubila, n. da bi bila rekla besedo.

»Zdaj je dovolj,« je odločil komisar, »mo-ramo iti.«

orožniki so dobili v roke že nekaj kovancev po 20 din, ki so v splošnem dobro ponarejeni, le rob je bolj robat in pa po žvenku se ločijo od pravega denarja. V prometu so tudi 50-dinarski ponarejenci. Mogoče je sicer, da so ti kovanci delo ponarejalcev, ki so že zaprti. Izključeno pa ni, da je na Dolenjskem že kakšna druga kovačnica nepravlega denarja. Če bi vsakdo, ki dobi v roke nepravni denar, javil to orožnikom, bi bilo brž mogoče razkrinkati ponarejalce.

*** Hudobna roka požiga po Mirnski dolini.** Nedavno ponoči je začelo goreti gospodarsko poslopje, v katerem je imel mizarji mojster Tratar z Jesenic pri Mokronogu precejšnjo zalogo desk. Poslopje je pogorelo do tal. Na pepelnico sredo zvečer je zgorela nedaleč od prvega pogorišča v občini St. Rupertu hiša posestnika Bevca. Sprva so domnevali, da se je hiša vnela od iskre, ki bi bila padla iz vlakovega stroja. Vendar je to malo verjetno, ker je bila hiša nova in krita z opeko. Iz goreče hiše so pravočasno rešili vse. Takoj naslednji dan se je zvečer vnelo sredi Martinje vasi pri Mokronogu gospodarsko poslopje posestnika Kotarja. Posrečilo se je rešiti živino. Med ljudstvom je razširjena govorica, da je gospodar dobil nekaj prozornih pisem, v katerih mu neki France grozi, da mu bo ubil ženo ali pa vse požgal. Prvi so bili na mestu gasilci od Sv. Roka, ker je mokronoškim gasilcem nagajal motor na avtomobilu. Komaj so pa gasilci napeljali cevi, je nekdo prerezal cev, kar je gašenje zelo oviralo. Sodijo, da je to storil požigalec, ki se je motal med navzočnim občinstvom. Pri vseh treh požarih obstoje znaki požiga.

*** Podivjanci na Primskem.** Na Primskem je polno smrkolinov, ki mislijo, da je sirov pretep nekaj častnega. Na pustni torek zvečer je tolpa pretepačev pod vodstvom Marna, ki te šele nedavno odslužil kazen v ljubljanskem zaporu, brez povoda napadla mirne moše, ki so se vračali domov iz gostilne. Eden izmed napadalcev je začel celo streljati in le malo je manjkalo, da ni zadel ključavničarskega mojstra Rovtarja iz Britofa. Mirni moše so se hoteli umakniti pred divjaki, ki so jim pa prestregli pot in jih začeli divje obdelavati. Rovtarja so tako zdelali, da se je s težavo odvrnil do bližnje hiše, kjer se je zgrudil nezavesten. Značilno je, da so mu sirovine med pretepom tudi pretaknile žepe ter mu ukrade nekaj denarja. Gre torej za roparski napad. Vsi mirni va-

ščani obsojajo živinsko podivjanost divjakov in si žele, da bi jim oblastva pošteno stopile na prste.

*** Vlom v planinsko kočjo na Uršlji gori.** Orožniki so prijeli 43letnega rudarja Maksa Veselka zaradi suma, da je izvršil lani v novembru vlom v planinsko kočjo na Uršlji gori. Dež ukradenih predmetov so namreč našli ob priliki hišne preiskave pri Veselku, ki pa se sedaj izgovarja, da je kupil te predmete od nekega neznanca.

*** Sama je zažgala poslopje.** V Spodnji Kapli je zgorelo gospodarsko poslopje posestnici Antoniji Volmajerjevi. Orožniki so dognali, da je gospodinja sama zažgala zaradi zavarovalnine. Antonija Volmajerjeva in njen mož sta bila aretirana.

*** Grd zločin nezakonskega očeta.** Pred velikim senatom v Ljubljani je bila te dni razprava proti 32 let staremu posestnikove mu sinu Alojzu Telbanu s Podjelovega brda pri Oselici. Telban je bil obtožen, da je s strihlinom usmrtil svojega štiri mesece starega nezakonskega sinčka Janeza, ki ga je imel z Angelo Slabetovo iz iste vasi. Angela je bila prej služkinja pri Telbanovih, ko pa je postala noseča, je službo pustila in šla k svoji materi. Razmerje med Telbanom in Angelo je trajalo že dolgo časa. Angela je imela obtoženca zelo rada. Po porodu sta se na okrajnem sodišču v Škofji Loki poravnala in je Telban spet zahajal k njej. Vendar za otroka ni nič prispeval, čeprav je sin bogatega kmeta. Angela pa je ubožica. Lani 27. julija je prišel Telban zvečer k Angeli na dom in jo prebudil. Zbudil se je tudi sinček. Telban je tedaj poslal Angelo po vodo in sam ostal pri otroku. Ko se je Angela vrnila, je opazila, da so sišile otroku pene iz ust. Ko je rekla Telbanu, da ji je otroka zastupil, je dejal, da ne, in kmalu šel. Otrok je kmalu izdihnil in raztelesen je pokazal zastrupljenje s strihlinom. Zločin je prišel pred sodišče, in ko je Telban Alojz sedel v preiskovalnem zaporu, so ga najete priče izkušale razbremeniti in krivdo zvaliti na nezakonsko mater, dokler ni ena izmed prič priznala, da je lažno pričala. Zato so hkratu z Alojzom Telbanom sedeli na zatožni klopi zidarski delavec Grgo Vulič, delavec Laza Vukojevič, obtoženčev oče posestnik in trgovec Lovro Telban in obtoženčev brat šofer Ferdo. Alojz Telban je bil obsojen na 13 let robije in trajno izgubo častnih pravic zaradi naklepne usmrtitve in nagovarjanja h

krivemu pričevanju. Razen tega mora Angela plačati stroške za otrokovo pogreb. Zaradi krivega pričevanja je dobil Grgo Vulič eno leto in pol strogega zapora za dvoletno izgubo častnih pravic. Laza Vukojevič je bil zaradi krivega pričevanja obsojen na osem mesecev strogega zapora. Ferdo Telban je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen, med tem ko je bil Lovro Telban obsojen na dva meseca strogega zapora, enoletno izgubo častnih pravic in plačilo kazenskih stroškov.

Iz Prekmurja

Prekmurje dobi nočno vlakovno zvezo. Že davno je bila izražena želja, da bi na progi Ormož—Murska Sobota uvedli nočno zvezo z Mursko Soboto in iz nje z Ljubljano. Zdaj prihaja zadnji vlak v Mursko Soboto zvečer ob 20., prvi jutri pa šele ob 9. Nočnega vlaka pa ni, ki bi odhajal iz Murske Sobotе tako, da bi potniki prišli zjutraj v Ljubljano. Z novem voznim redom bo tudi ta pomanjkljivost odpravljena. Izprememba voznega reda na progi Ormož—Murska Sobota določa še eno vlakovno zvezo s prihodom v Mursko Soboto krog polnoči, prav tako pa tudi en vlak v obratni smeri z odhodom iz Murske Sobotе nekaj minut po prihodu polnočnega vlaka. S to izpremembo bo ustrezno dolgoletnim željam prebivalstva ob prekmurski progi.

Samokres ni za otroke. Nedavno je šel 13letni sin kovača Šmida v Črensovcih na podstrešje domače hiše. Z njim je bil triletni sosedov sinček France Magdič. Na podstrešju je našel kovačev sin samokres in ga je nameril na Francka, ki si je z ročicami zakril obraz. Toda že je kovačev sin sprožil. Kroglja je prebila ubogemu Francku ročico in glavo. Brž so ga hoteli prepeljati v bolnišnico, pa je že med prevozom umrl. Francov oče je pri vojaki v Belovaru in lahko si mislimo, kako ga bo potrla strašna vest o sinčevi smrti.

POZNA JO

Urša: »Jaz bi hotela za moža moškega, ki je tako dober, da meji njegova dobrota na neumnost.«

Neža: »Saj drugače bi te tudi ne vzel.«

Pavle je napravil nekaj korakov, a mati je spet sedla na stol in roke so ji kakor brez moči obvisle ob telesu. Šele zdaj je izdala nekaj besed:

»Kar pojdi! Ne bodo te dolgo obdržali! sin!«

Trenutku, ko so se vrata odprla, je zadonel iz sobe bolne Pepine bolesten krik. Longhi je obstal: ta glas ga je zadel v srce. Opleta se je stopil nazaj v prodajalno in nato v sestrino sobo, kjer se je Pepina krčevito jokala in vzklikala: »Brat, moj ubogi brat!«

Ker so bile njegove roke uklenjene, je ni mogel objeti. Sklonil se je k njej in bolnica ga je večkrat poljubila na usta.

»Ne hodi proč,« je ihtela, »ne boš se več vrnil.«

Začutil je, da se mora zdaj pokazati močnega, zato je rekel: »Nikar se ne joči, sestrica, gotovo se spet vrnem. Boš videla! Le verjemi mi!«

Stražnika sta ga nato odvedla.

4.

V teku dneva se je komisar Parenti nemurno prizadeval sestaviti in zbrati vse, kar bi moglo pojasniti umor. Delaven in previden kakor je bil je zaslísal kakih dvanajst oseb. Zatem je sestavil obsežno poročilo ter dodal načrt mesarije in Poganskega polja s toliko okolice, kolikor je je prišlo v poštev. Vsa dokazila je skrbno zavrnil in zapečatil: v trnju najdeni kos modrega bombaževinastega blaga, kateremu je za primerjavo priložil iz Karlotine obleke izrezan kosček, najdeni čevlji, podvezo in zlomljeni bičevnik s krvavimi lasmi. Sledove okovanih čevljev pri kopu slame na Poganskem polju in na dru-

gih mestih, kjer so bili vidni, je dal vtisniti v mavec. Priložil je da je protokola o izpovedih gospe Longhijeve in njene hčere in spis o zaslišanju Pavleta Longhija.

Vse to je vneti uradnik poslal sodišču v Turinu, ki ga je bil prej o vsem brzojavno obvestil, in odredil je, da sta karabinerja z vlakom ob šestih zvečer odvedla jetnika iz Moncalierija v glavno mesto in ga izročila tamkajšnjemu preiskovalnemu zaporu.

Jetnik se je dal brez upiranja in skoro brez besede povesti tja. Na vsa komisarjeva vprašanja je tako zmedeno odgovarjal, da je na posled komisar skomignil s rameni in rekel: »Če se ne boste pred preiskovalnim sodnikom bolje zagovarjali, rahi prijatelj, bo vaša usoda toliko kakor zapečaten!«

Na osnovi izpovedi stare Longhije je poiskoval Parenti tudi sina nemnika Castellanija na zaslišanju, toda prejel je od tamkajšnjega župana uradno obvestilo da je mladi Castellani že več mesecev pri svojih sorodnikih v bližini Piacenze.

Ves sum krivde se je zvalil zdaj na Pavleta, ki je postajal čedalje bolj zmeden ter je ječljal razna pojasnila in opravičila v katerih ni manjkalo protislovij in neverjetnih reči. Vse njegovo zadržanje je čedalje bolj napravljal v tisk krivca na vse, ki so imeli z njim osovra.

Med vožnjo z vlakom v posebnem oddelku tretjega razreda je bil čisto strit in okorel sedel med karabinerji. Navidezno je kot naj opazil, da so ga na železniški postaji v Turinu spravili na voz in ga prepeljali v zapor.

Ponoči so ga na njegovem trdem ležišču v celici mučili strahotni sanski prividi. Vstal je zgodaj. Vsi udi so ga boleli. Brezkončno

počasi so lezle ure v večnost. Naposled je prišel jetniški paznik, da ga povede k prvemu zaslišanju pred preiskovalnega sodnika, kateremu je sodišče izročilo ta primer.

Sodnik de Valtimare je bil star, mršav gospod visoke postave z gladko obratno obličjem in povsem plešasto glavo. Nosil je zlate naočnike z modrim steklom, za katerim so se skrivale njegove utrujene gledajoče oči. Izz njegovih zavaljenih ust je izražala dobrobrčnost, ki pa ni izključevala ostroumnosti.

Bilo je zelo zanimivo, preučevati obličje tega sodnika. Videla se mu je znatna razumnost, združena z nenavadno močno voljo. Rumenkasta koža pa je dajala temu obrazu značilen izraz žalosti in strogosti. Ta strogost pa je bila bolj navidezna kakor resnična.

Preiskovalni sodnik je sedel za pisalno mizo in bral akte, nanašajoče se na Longhija. V tem je plaho vstopil Longhi. Jetniški paznik, ki ga je bil privedel, ga je porinil pred sodnika.

Zapisnikar, ki si je bil pripravil potreben papir, je pogledal preiskovalnega jetnika in ga s svojim nesočutnim, radovednim pogledom premeril od pete do glave.

Sodnik pa se ni niti zganil, niti ni jetnika pogledal.

Pavle Longhi se je štorasto priklonil pred obema. Nekaj minut je bilo vse tiho, nato pa je sodnik vprašal:

»Vi ste Pavle Longhi, mesar iz Moncalierija?«

»Da, gospod sodnik!«

Dalje prihodnj...

Popotnikova torba

Najdba iz cerkve odnesene zlatnine

Sv. Jakob ob Savi, februarja

Pred tedni je prebivalstvo spodnjega ljubljanskega Posavja zelo razburilo vdom, ki je bil izvršen v župno cerkev pri Sv. Jakobu ob Savi. Vlomilci so tedaj odnesli mnogo dragocenega posodja, tako monštranco, zlat kelih s pateno in drugo. Za ukradenim posodjem dolgo ni bilo sledi.

Te dni pa je bil del posodja po naključju odkrit v Ljubljani. Ga. Antonija Peternelova iz Rožne doline je šla nabirat s svojo 9letno hčerko polže na Rožnik. Znano je, da se polži za zimsko spanje najraje skrijejo ob kakšno zidovje in tako vsak nabiralec polžev ve, da jih odkoplje največ pri starih zidovih, živih ograjah in strnjemem grmovju. Takega zidovja in živih ograj pa je največ na Rožniku pri starem strelišču. To samotno zidovje so si izbrali tudi neznani vlomilci in pred tedni zakopali kraj njega plen, odnesen iz cerkve Sv. Jakoba. Ko je Peternelova brskala z lopatico za polži, je naenkrat naletela na bleščeče predmete, in ko jih je odkopala, je spoznala, da gre za cerkveno poodje. Monštranca je bila še cela, pač pa so bili z nje odkrušeni dragi kamni razen največjega. Kelih in patena pa sta bila razbita na kose. Vse zlato poodje je bilo vredno okoli 40.000 din. Policija je kmalu dognala, da je zaklad last cerkve sv. Jakoba; uvedla je obsežno preiskavo. Baje ima že nekaj sledi za vlomilci.

Noši na tujem

Smrt dveh sester rojakinj

Mariadorf, februarja.

V našo kolonijo Aachen je prišla neizprosna bela žena. Dne 14. februarja smo pokopali go. Terezijo Trinkovo, rojeno Jordanovo z Rake. Zjutraj 15. februarja pa je umrla njena sestra ga. Ana Natrahova Terezija zapušta moža in tri hčerke. Ana je bila vdova ter je živela dolgo let pri svoji sestri.

Obe sta bili dolga leta zvesti bralki »Domovine«. Družini Trinkovi naše iskreno sožalje! Obema sestrama bodi tuja zemlja lahka!

Iz Judendorfa pri Seegrabnu (Nemčija) nam pišejo: Izgubili ste mladega bralca naše ljube »Domovine« Feliksa Pečarja, ki je štel šele 28 let. Bolehal je dalje časa na pljučih, dokler ga ni smrt rešila trpljenja. Za njim žalujejo oče, mati, dva brata in mnogi prijatelji. Bodi mu lahka tuja zemlja.

Iz Gladbecka (Nemčija) nam pišejo: Jugoslovensko narodno društvo je imelo 15. januarja zborovanje. Hkratu smo imeli tudi obdarovanje malčkov in čez 60 let starih članov. Najlepša hvala g. komisarju v Düsseldorfu in g. Bolhi za podporo in g. Mariču in gospe za slaščice. Našo prireditev so obiskali naš ataše g. Korošec in izseljenski komisar g. dr. Kranjc iz Düsseldorfa in zvezni predsednik g. Bolha. Prišli so tudi predsedniki in člani sosednjih društev. V svojem govoru se je predsednik našega društva spominjal onih lepših dni pred petnajstimi leti, ko so narodno zavedni možje v Gladbecku ustanovili društvo. Hude čase je prestalo društvo, ko so se pojavljali nasprotniki, toda društvo se ni dalo omajati. Ob koncu se je predsednik spomnil nedavnega rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije, nato pa so na njegov poziv vsi zborovalci tritkrat zaklicali: »Živela mladi kralj Peter II. in nemški voditelj Adolf Hitler!»

Iz Buer-Hassela (Nemčija) nam pišejo: Naše Jugoslovensko narodno delavsko društvo »Eдиност« je na Štefanovo priredilo božični-

co z obdarovanjem otrok in starih članov in članic društva. Prireditveno dvorano smo imeli okrašeno z veliko sliko našega mladega kralja. Prireditev je otvoril predsednik g. Rogina z lepim nagovorom. Pri lepo okrašenem božičnem drevesu smo zapeli božično pesem in naši otroci so ganljivo deklamirali. Obdarovancev je bilo 30. Da so bila darila še lepša, se moramo zahvaliti rojaku g. Mariču v Solingenu za poklonjeni zavoj slaščic. Po obdarovanju se je razvila prijetna domača zabava s petjem domačih pesmi. Harmonikar Razpotnik pa je poskrbel, da je mladina lahko plesala. — Ob lepi udeležbi je bil pred tedni 17. občni zbor našega društva. Zborovanje je vodil predsednik Rogina in se v uvodnem govoru spomnil vseh doslej umrlih članov, katerih spomin smo stoje počastili s štiriminutnim molkom. Zatem je predsednik podal poročilo o delovanju društva, ki je bilo v preteklem letu zelo delavno. Novi odbor sestavljajo: predsednik Ivan Rogina, namestnik Franc Medvešek, tajnik Ivan Razpotnik, namestnik Karel Altieri II., blagajnik Jožef Jerman, namestnik Franc Seničar, prisledniki Karel Altieri I., Anton Bergomaž, Blaž Skrabber; blagajniška nadzornika sta Albert Brecl in Alojz Rifel. Za zastopnico ženskega oddelka v odboru je bila

spet izvoljena ga. Karolina Jermanova, za namestnico pa ga. Razpotnikova. Društvo šteje 64 članov in članic. — Te dni je slavila 60-letnico ga. Neža Seničarjeva, rojena Koroševa v Jurkloštru pri Laškem. Zvesti članici društva in vneti bralki »Domovine« še mnogo zdravih let!

Iz Gravelinesa (Francija) nam pišejo: Pred leti nas je prišlo semkaj okoli 40 Slovencev, a zdaj nas je le še pet samcev. Drugi so se vrnili domov, ali pa so si poiskali delo drugje. Nekateri so se tudi oženili, med njimi več s Francozinjami in eden s Poljakinjo. Zasluzimo tu od 50 do 68 frankov na osem ur! Plača bi bila kar dobra, če ne bi bila takšna draginja. Imamo pravico do 15dnevnega plačnega dopusta, toda nimamo pravice do popusta pri voznjah z vlakom, kakor jo imajo Poljaki, Nemci, Rumuni, Italijani in drugi. Tudi stroški okoli potnih listov bi se morali za nas znižati. Listi v domovini mnogo pišejo o tem, kako tonemo v tujini. Resnica je, a kako naj si pomagamo, ko je briga za nas tako majhna, sami pa nimamo dovolj denarja. Zlasti bi potrebovali tudi domačega čtiva. Priskrbite nam branje v materinem jeziku. »Domovino« tu zelo radi beremo, saj nam prinaša vesti iz domačih krajev in ima tudi obilo poučnega in zabavnega čtiva.

Okostje velikanske živali iz pradavnine

Pri kraju Lojuchu na Nebraski je izkopal neki kmet okostje živali, ki naj bi oile podobno nekaki pošastni kači. Najdbo so prišli gledat in preučevati razni učenjaki. Ugotovili so, da je to okostje neke vrste morskih kač iz predzgodovinske dobe. Ta starodavna kača je bila morda prednica morskih kač, ki se baje še tu pa tam prikazujejo ljudem. To se pravi, če so govorice o zdajšnjih morskih kačah sploh osnovane. Kraj, kjer je kmet okostje našel, je pred milijonom let pokrivalo morje, ki pa je izginilo.

Učenjaki so zverinam dali začasno ime. Med naravoslovci je pošast zbudila veliko zanimanje zaradi nenavadnih značilnosti. Mož-

ganov žival baje ni mogla imeti, ker okostje nima dupline za možgane. V želodcu so našli še ostanke obeda, ki ga je zver použila v sivi davni: zobe morskoga psa, vretena majhnih rib in gramoz. Kakor kaže, je žival najbrž srečala močnejšega nasprotnika, ker je na čelni kosti spoznati vdrtino, ki jo je povzročil ogromen kočnik. Iz tega se da sklepati, da je nasprotnik zadal živali smrtni udarec z zobom.

To okostje je zdaj v Knoavilleu, kamor ga hodijo gledat številni radovedneži. Je pa tudi res zanimivo, saj ima kar 1964 kosti. Grozno je zlasti okostje glave.

× **Leninova vdova je umrla.** V Moskvi je umrla Nadežda Krupskaja, vdova po začetniku ruske boljševiške revolucije Leninu. Umrla je nekaj ur po proslavi, ki so ji jo priredili za 70letnico. Krupskaja je bila zvesta sodelavka svojega moža. Zadnja leta pa so jo potisnili čisto v ozadje in je živela pod policijskim nadzorom. V mladih letih je bila po poklicu učiteljica.

× **Slovaški duhovščini so prepovedane uniforme Hlinkove garde.** Dunajski listi poročajo iz Bratislave, da so v zadnjem času začeli nositi na Slovaškem tudi duhovniki uniforme Hlinkove garde. Ker je to proti cerkvenim predpisom, so škofje duhovnikom prepovedali nošnje teh uniform.

× **Lamaistični papež bo izžreban.** Ze dolgo je, ko je lamaistom v Tibetu umrl njihov cerkveni poglavar, imenovan dalai-lama. Novi poglavar more biti samo tisti, ki se je rodil natančno ob smrti dalai-lame. Po vsej deželi so iskali tistega otroka in ugotovili, da sta se v usodnem trenutku rodila dva. Zdaj bo eden izmed njih izžreban za dalai-lamo. Lamaistična vera, ki je nekoliko izpremenjena indijska budistična vera, uči, da je v vsakem dalai-lami včlovečen Buda, čigar duša se ob smrti dalai-lame preseli v dečka, rojenega v tistem trenutku.

× **Mesto štirih morij.** Mesto je daleč od morja, a je kljub temu vezano s štirimi morji in je že v teku zveza s petim morjem. Je to prestolnica Rusije Moskva, do katere lahko danes plujejo velike morske ladje iz Severnega, Črnega in Kaspiškega morja. L. 1935. je bil dodelan prekop, ki veže Vzhodno z Belim morjem. Po tem prekoku morejo voziti največje ladje. Pred kratkim so dovršili prekop Volga-Moskva z velikim umetnim jezerom pred Moskvjo, ki ga imenujejo, Moskovsko morje. To pomeni, da napravi

danes Moskva vtisk obmorskega mesta. Prekop Volga-Moskva je dolg 121 km in ima sedem velikih umetnih jezer. Eno izmed teh jezer je največje umetno jezero na svetu. Zdaj grade zvezo Volge in Dona, da zvežejo s prestolnico tudi Črno morje.

Listnica uredništva

Čenjenim dopisnikom iz Nemčije in ostale tujine. Mi v domovini si pač zelo želimo, da bi se rojaki v tujini ne prepirali. Zato takih medsebojnih napadov ne objavljamo. Vsaj rojaki v tujini bodite složni. Če nastane kakšno navzkrižje, nikar ne v javnost z njim. Prepričani smo, da je to naše stališče čisto pravilno. Na pot sirovih napadov, kakršne tu in tam beremo v kakšnem listu, ne pojdemo!

Blanca ob Savi. Je tako osebno, da zaradi hudih tiskovnih paragrafov ne moremo priobčiti!

Combelle. Take reči se rešujejo po francoskih predpisih, ki nam niso znani.

Ivanjkovci. Nismo prej ničesar prejeli!

Luče. Več podatkov, kakor smo jih navedli, nimamo o slovenskih rojakihi v Bosni. Obrnite se naravnost na kolonijo. Pišite enemu izmed tistih, ki so v članku navedeni.

Manči. Žal imamo vsega že preveč na zalogi.

Poročila o porokah in smrtnih primerih prinašamo, če imamo zadosti zanesljiv dokaz, da so resnična. Taki dokazi so društveni žigi, nam znana pisma stalnih dopisnikov in podobno.

Petrovče. Kaj želite, iz dopisa ni mogoče razbrati.

Trbovlje. Pošljite dobro sliko! Računali ne bomo nič!

lukno kamgarne volneno svila platno delene celire tkanine

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH

SAMO

Sternceki
CELJE

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI! VZORCI IN CENIK ZASTONJ

Ženski vestnik

Če hočete imeti lepe lase

Lepi lasje so ženski kras. Dandanes pri tej lepoti nima več tolikšne vloge dolžina las kakor njih negovanost. Lepa pričeska nič ne zaleže, če se že od daleč vidi, da so lasje znamenarjeni. Zlasti ne ugajajo mastni lasje. Ti potrebujejo prav posebno nego.

Če so lasje preveč mastni, si jih umivajte vsak drugi teden. Umivajte jih z jajcem, navadnim milom ali pa s šamponom, ki ga kupite v trgovini. Ko so lasje namiljeni, jih precej časa lahko drgnite. Posebno dobro morate odrgniti lasišče, ker lasišče je glavni tvorec maščobe. Nato izplahnite glavo s precej vročo vodo, da odpravite maščobo in tudi milnico, sicer bodo po pranju lasje brez bleśka. Izplahujte lase tako dolgo, da ostane voda čista, nato pa jih izplahnite še z vodo, kateri ste prilili nekoliko kisa. Vzemite domači kis!

Prav tako neprijetni kakor premastni so preveč suhi lasje. Presuho lasišče ima navadno mnogo prhljaja. Če je tako, ne perite las prepogosto. Dovolj je vsak drugi mesec. Vsak teden pa si masirajte lasišče s kakšno dobro lasno vodo ali pa s špiritom. Prhljaj bo počasi izginil, z njim pa tudi neprijetno srbenje lasišča. Masiranje lasišča pa tudi pospešuje rast las.

To, kar drugim ženskam zavirate, imate lahko tudi same. Tudi druge bi ne imele lepih las, če bi si jih ne negovale.

Za kuhinjo

Omleta z gnatjo. 15 dek kuhane gnjati drobno seseklja. Šest jajc ubij v lonec, dodaj tri žlice mleka in malo popra ter dobro raztepi. V kozi za omlete razbeli šest dek sirovega masla ali masti, prepraži seseklano gnjat in polij po gnjati raztepena jajca. Malo premešaj, da se enakomerno zapeče. Ko je pečena, jo z nožem odluči od roba ponve, nagni ponvo postrani (pomagaj še z nožem), da se lepo zavije in jo zvrni na topel krožnik. Daš za večerjo z motovilcem na mizo. Recept je za štiri osebe.

Pikantna pljučna pečenka. Pol kile pljučne pečenke očisti vseh kožic, jo osoli, malo popopraj in pretakni s slanino in sardelami. V kozo deni malo masti ali sirovega masla. Na mast stresi eno čebulo, in korenček, peteršilj in malo zelene. Vse drobno zrezano. Na zelenjavo položi pečenko in jo pokrito duši toliko časa, da postane zelenjava rumena. Nato prilij malo juhe ali vode, dodaj še malo limonovega soka in peci pečenko dalje v pečici, da postane mehka. Pečeno pečenko deni na topel krožnik, na zelenjavo pa potresi malo moke in ko moka malo zarumeni, primešaj tri žlice kisle smetane, in ko prevre, zreži pečenko na lepe kose, zloži v skledo, sok pa precedi po pečenki. Zraven daš makarone in slično.

Jajčna žolca. V loncu raztepi dve jajci in tri rumenjake. Prilij pol litra mrzlega mleka, malo cimeta, od pol limone naribano lupinico, sladkorja po okusu. Vse skupaj še enkrat dobro premešaj, zlij v primerno skledo, jo pokrij ter postavi na krop. Pusti jo toliko časa na kromu, da se zmes strdi. Nato postavi

vi skledo na hladno, da se popolnoma shladi. Zolico daš z ukuhanimi brusnicami ali kuhanimi suhimi češpljami.

Praktični nasveti

Če hočeš, da bo perilo snežno belo oprano, tedaj primešaj zadnji vodi, v kateri izpiraš, terpentinovga olja (na 15 litrov vode daš 10 gramov terpentinovga olja). Ni se pa treba bati, da bi potem perilo dišalo po terpeninu, posebno še, če se perilo zunaj suši.

Če žični vložki pri posteljah škripajo, tedaj namaži vse žice, ki se križajo, z navadnim oljem. V to svrhu se posluži majhne stare zobne ščetke. Nato vložek zbrisi s suho krpo, da ne bo kapalo olje na pod, na vložek pa pregrni kako staro odejo, čisto žakljevinu in če tega nimaš, pa pregrni s časopisnim papirjem, da ne bo žimnica mastna in se zamazala.

Mastne zamazane ovratnike pri moških oblekah, posebno še usnjene kakor tudi podlogo v klobukih očistiš najlaže in najhitreje, če zmešaš 10 delov vode in en del salmiaka ter s to mešanico očistiš zamazana mesta. Salmiak namreč raztopi vso maščobo, ki se nabere na ovratniku. Potem izperi še z mlačno vodo, in ko se posuši, še zlikaj z mokro krpo.

Usnjene torbice, pasove in slično očistiš na ta način, da stolčes en beljak, ki si mu primešala žlico mleka. S tem dobro zdrgneš in potem s suho krpo zbriseš.

Radio Ljubljana

od 5. do 11. marca

Nedelja, 5. marca: 8.00: Ruski sekstet. — 9.00: Napovedi, poročila. — 9.15: Pol ure veselja (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. Roman Tominec). — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 10.45: Boris Godunov: Zarota (odlomek iz opere; plošče). — 11.00: Klavirski koncert: Silva Hrašovčeva. — 11.30: Radijski orkester. — 12.00: Klavirski koncert s spremljevanjem orkestra (Silva Hrašovčeva in radijski orkester). — 12.30: Naše pesmi (plošče). — 13.00: Napovedi. — 13.20: Veseli godci. — 14.00: V sodobnem ritmu (plošče). — 17.00: Kmetijska ura: Gospodarske navodila in tržna poročila. — 17.30: Po domače (plošče). — 18.00: Janko Moder: Domačija, ljudska igra (igrajo člani radijske igralske družine). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Koncert pevskega zbora »Ljubljanskega Zvona«. — 20.30: Vesel koncert radijskega orkestra. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Vesele glasbene slike (plošče).

Ponedeljek, 6. marca: 12.00: Operetni napovedi (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14.00: Napovedi. — 18.00: Paberki iz vsakdanjega zdravstva: O teku (dr. Anton Breclj). — 18.20: Charpentier: Vtiski iz Italije, simfonična pesnitev (plošče). — 18.40: Napevi Paglovčeve pesmarice iz leta 1733. (dr. Josip Čerin). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20.00: Rezervirano za prenos.

22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos iz restavracije »Emone«.

Torek, 7. marca: 11.00: Šolska ura: Od Ljubljane do Varne. Potopisne slike iz osebnih doživetij (Katra Spurova). — 12: Zvezde in zvezdniki (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Salonski trio. — 14.00: Napovedi. — 18.00: Vsakemu nekaj (radijski orkester). — 18.40: Spoštovanje do Bitja (Fran Tersegav). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Deset minut zabave. — 20.00: Melody-jazz. — 20.45: Koncert radijskega orkestra. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Orglice in harmonika (Fran Petan in Avgust Stanko).

Sreda, 8. marca: 12.00: Drobšč za drobišč (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Godbe na pihala (plošče). — 14: Napovedi. — 18.00: Mladinska ura: Glasbena zgodovina (dr. Dolinar). — 18.40: Angleško šolstvo (dr. Vinko Brumen). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20.00: Prenos iz ljubljanske opere (v I. odmoru glasbeno predavanje — Vilko Ukmar; v II. odmoru napovedi, poročila).

Četrtek, 9. marca: 12: Daljni kraji v glasbenih slikah (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Bežigranski pevski zbor. — 14.00: Napovedi. — 18.00: Domači koncert radijskega orkestra. — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Deset minut zabave. — 20.00: Pilihov šramel-kvartet in radijski orkester. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Citraški trio »Vesna«.

Petek, 10. marca: 11.00: Šolska ura: Obisk v tovarni gumastih izdelkov »Sempertu«, dialog v obliki reportaže (vodil bo Mirko Demšar). — 12.00: Iz naše narodne zakladnice (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14.00: Napovedi. — 18.00: Ženska ura: Otrokova igra in igrača (Ivanka Velikonjeva). — 18.20: Igračke (plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: O naših izseljencih (Jože Premrov). — 20.00: Koncert radijskega orkestra. — 21.15: Pesmi skladatelja Srečka Koparča bo pela Vida Rudolfova (pri klavirju Herta Seifertova). — 22: Napovedi, poročila. — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 11. marca: 12.00: Plošče izbrane so v venček nabrane. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Radijski šramel. — 14: Napovedi. — 17.00: Otroška ura a. Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgersson popotoval z divjimi gosmi (povest v nadaljevanjih); b. Gašperček je bolan (člani radijske igralske družine). — 17.50: Pregled sporeda. — 18.00: Za delopust (radijski orkester). — 18.40: Presoja kandidatov za službe (dr. Vlado Schmidt). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Beseda k prazniku (Fran Finžgar). — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Vesel živalski krog (pester večer; besedilo sestavil Fran Milčinski; izvajali bodo člani radijske igralske družine; sodelujeta Jožek in Ježek). — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Za dobrih konec bo igral radijski orkester

NAPISAL MIRO BODNIK

Srce v okovih

17

»Kdaj ste ga zaenkrat prevezali? Zdi se mi, da bo treba obveze prenoviti.«

»Zdaj ko je brez zavesti?« se je začudil Janez.

»Zakaj ne?« se je nasmehnila. »Najmanj ga bo bolelo. Ali mi boste pomagali?«

»Da,« je dejal. »Toda obvez nimam.«

»To se bo dobilo v gradu. Skočite v sobo na koncu hodnika. V veliki omari najdete nekaj perila, če niso kozaki vsega razmetali. Tisto prinesite. Jaz odidem med tem v svoje skrivališče. Morda najdem tudi tam kaj primernega.«

Odšla je. Ko se je zaprl tajni izhod za njo, je tudi Janez šel, kamor mu je velela. Hitro je pograbil veliko rjuho iz mehkega blaga in se potem naglo vrnil. Ko je prišel do vrat, je začul nekaj kakor vzdih. Sunkoma je odprl vrata in videl, kako je Branko slo- nel na postelji.

»Gospod poročnik!« ga je veselo poklical.

»Ali sem spal?«

»Da, spali ste.« Ni mu hotel povedati, da je ležal v nezavesti, da ne bi v njem zbudil misli na ono, ki mu ni hotela iz spomina.

»Kje si bil ta čas?«

Branku se je videlo, kako se mu naglo obrača na bolje. Nič več ni bilo na njegovem obrazu tiste negotovosti in slabosti, ki se je je Janez tako bal. Nekaj kakor volja do življenja, do zdravja se je odražalo na njegovem obrazu.

»Dober si, Janez,« je rekel. »Tako skrbiš zame! Povrnem ti, če mi usoda...«

»Pustite to,« je odvrnil Janez. »Ni samo moja zasluga.«

»Ne samo tvoja?« se je začudil poročnik.

»Ne. Ne poznate še Samaritanke, ki skrbi za vas. Toda kmalu jo boste spoznali. Že prihaja.«

Čul je, kako se je obrnil vzvod v oknu, in trenutek nato je izza zastora stopila Nadja. Nekaj naglega, hlastnega je bilo v njenem vedenju. Potem pa se je obrnila in nenadoma obstala. Opazila je, da se je Branko prebudil. Pobesila je glavo in obotavlja se stopila proti postelji. Janez je videl, kako ji je nenadoma rdečica zalila obraz in tudi on je zardel. Branko jo je začudeno pogledal. Ko je spet dvignila glavo in se zazrla vanj s pogledom, ki je povpraševal in nekaj iskal, se je zdrznil. Kaj je hotel ta pogled? Kaj je povpraševal?

V tem je bila neznanka že pri postelji. Branko je videl, kako je njena roka omahnila na odejo. Njegova levica je poiskala to roko in jo toplo stisnila. Ko je začutila dotik njegove roke, je vzdrhtela. Branko jo je hvaležno pogledal.

»Hvala vam,« ji je dejal vroče. »Če vam je kaj do hvale ujetnika, ki ne ve kaj ga čaka, kaj mu je za jutri namenila usoda...«

»Tudi jaz sem ujetnica...« je rekla tiho.

»Tudi vi?« se je začudil.

»Da,« je žalostno pritrdila. »Toda pustimo to.«

Utihihnila je. Branku se je zdelo, da ji nekaj leži na duši.

»Preobvezati vas moram,« je rekla čez nekaj časa. »Kaj ste našli?« je vprašala Janeza.

Pokazal ji je rjuho, ki jo je dobil v omari. Raztrgala jo je in napravila iz nje nekaj dolgih povojev. Med tem je Janez odvil stare obveze. Zadovoljno je pokimal, ko je videl, kako se rane dobro celijo.

Nadja je stopila bliže. V roki je nosila posodo tople vode. Mirno se je sklonila k njemu in mu jela izpirati rane. Tako skrbno je drsela z gobico po njih, da ni niti najmanj občutil bolečin. Le na rami, kjer ga je zadela krogla iz revolverja, se je njena roka dotaknila rane. Zbolelo ga je, toda ni se hotel izdati in je samo stisnil ustnice. Ona pa je vendarle opazila. Proseče ga je pogledala, da je kar pozabil na bolečine. In potem

ga je previla. Ko je končala, ga je vprašala, ali še česa želi.

»Jedel bi,« je dejal tiho. »Lačen sem.«

Udarila se je z roko po čelu.

»Moj Bog, na to sem čisto pozabila.«

Brez besed je odhitela in izginila za zastorom.

Branko je gledal za njo, dokler je ni izgubil iz oči. Potem se je žalostno nasmehnil in se obrnil k Janezu:

»Kako je prišla v to puščavo?«

V kratkih besedah mu je Janez vse povedal. Ravno je končal, ko se je spet odgrnil zastor in se je pokazala Nadja. V roki je nosila skodelico čaja in obraz ji je žarel od veselja.

»Izpijte ta čaj,« je rekla, »da se malo ogre- jete. Potem vam pripravim še kaj. Vi pa pojdite v kuhinjo,« je rekla Janezu, »in izpraznite shrambo.«

Janez je šel. Nadja pa je stopila k postelji in mu nastavila skodelico k ustnicam.

Deveto poglavje

PRED BEGOM

Odslej je Nadja skrbela za vse. Branko se je kar čutil, kje je moglo zaiti v to Bogu za hrbtom ležečo puščavo to lepo dekle. Kakor neko občudovanje se je zbudilo v njem in brezmejna hvaležnost. Pomislil je, kaj bi bilo, če ne bi bilo nikogar, ki bi zanj skrbel, in tako lepo skrbel. Kdo bi se mnil zanj? Saj Janez ne bi zmoget vsega, čeprav ga je vojna navadila marsičesa in napravila iz njega človeka, ki se s pridom loti vsake reči. Toda za postrežbo ranjencem je vendar treba nežne ženske roke!

Zvečerilo se je. Janez je prižgal luč, da je pregal temo, ki je zavladala v sobi. Nadja je še zmeraj sedela pri bolnikovi postelji. Toda bila je tako čudno molčeča, da je bilo Branku kar nerodno. In časih se je srečal z njenim pogledom, ki ga kar ni mogel razumeti... Zagoneten je bil ta pogled, nekam tuj, da ni vedel kaj hoče, kaj se skriva za njim, čeprav je v njem vstajala slutnja, ki pa ji kar ni mogel verjeti.

Nihče ni pazil na varnost. Janez je povedal Nadji, kaj mu je rekel mladi kozaški poveljnik, in tako so bili brez skrbi, da bi jih kdo presenetil.

Nenadoma pa so začuli na dvorišču glasno kričanje. Janez je hitro skočil k oknu. Vrnil se je z vestjo, da je pravkar prijezdil na dvorišče mlad kozak, ki so ga vojaki tako glasno in veselo pozdravili.

Nadja se je zdrznila. Še bolj pa se je prestrašila, ko je Janez povedal, da je mladi kozaški poveljnik krenil v grad in da utegne priti vsak trenutek na obisk. Bala se je, da je ne odkrije, in je naglo zbežala.

Komaj se je zaprl za njo tajni izhod, že je stal na pragu kozak. Videč, da je Branko že tako zelo pri močeh, mu je zaigral na licu vesel nasmešek.

»Zdravstvujte,« je rekel in stopil k Brankovi postelji.

»Hitro ste se popravili. V nekaj dneh boste na nogah.«

Branko je prikimaval in mu podal roko.

»Bom,« mu je rekel. »Čutim, da se mi zdravje od ure do ure boljša.«

»Verjemite mi, da ga ni človeka, ki bi bil tega tako vesel kakor jaz,« mu je rekel kozak. »Nekaj dni ostanemo še tu. Preslabi smo se, da bi mogli iti na pot. Premalo vojakov imam in najmanj tri ali štiri dni bo treba čakati, da dobimo ojačenja. Ta čas se boste popravili in potem...«

Umolknil je in se nasmehnil.

...potem vam plačam svoj račun do zadnje kopejke.«

Branko se je zamislil. Čez nekaj časa se je spet obrnil k njemu in mu rekel:

»Ali se še spomnite tiste noči, ko sem vam prerezal vezi? Nisem mislil, da se bosta najini poti še kdaj srečali. In vendar... zdaj ste mi rešili življenje in mi hočete vrniti svobodo. Ali ni to čudno?«

Kozak ni odgovoril. Samo odmahnil je z roko in rekel tjavendan:

»Pustiva to. Ni vredno, da bi govorila. Premalenkostno je v primeri s tolikimi rečmi, ki se vsak dan odigravajo pred nami. In vendar,« je sanjavo dodal, »vendar je nekaj lepega v tem. Nekaj lepega...«

Potem se je vzravnal, kakor da hoče pregnati vse te misli. Pogledal je po sobi in rekel:

»Zdaj grem, da napravim red pri vojakih. Upam, da vas niso motili, ko me ni bilo tu. Jutri zjutraj se vrnem, da pogledam, kako vam gre. Pozdravite se!«

Deseto poglavje

KOZAŠKA PRAVICA

Večer je bil mil in gorak kakor jesen. Topel jug je prepolil burjo. Nebo je bilo zagrnjeno z oblaki. Le časih se je iz njih obema izvil mesec in za trenutek vrgel na ravno bledo luč.

Vas je bila tiha in mirna. Čeprav so kozaki pustili vaščane v miru, so se vendar skrivali pred njimi, pozaprla okna in utrnili luči.

Na grajskem dvorišču pa ni bilo tako mirno. Ko se je mladi poveljnik vračal od Branka, ga je na poti ustavil ataman Suhov in ga prosil, naj dovoli vojakom, da se po prenehanju delu in pripravljanju malo razvedre. Mladi častnik, ki je vedel, kako dobro to vpliva na vojake, je rad dovolil, in malo nato je že gorel sredi dvorišča velik ogenj. Dva kozaka sta iz hleva prignala največjega vola in ga zaklala. Kaj kmalu se je pekel na vola in ga zaklala. Kaj kmalu se je pekel na tila.

Nekje blizu vasi so bili kozaki iztaknili cigansko družino, ki je potovala iz kraja v kraj. Ta bi skrbela za zabavo.

Vsi so posedli okrog ognja v krogu, ki je bil odprt samo na eni strani. Tam se je zbralo nekaj vojakov z balalajkami.

Nenadoma je vse utihnilo kakor v nape- tem pričakovanju. Še prasketanje ognja se je komaj čulo. Le časih je zabrenkala struna na balalajki. Od daleč se je čulo govorjenje bližajočih se ciganov. Čedalje glasnejši so postajali in že so se v soju ognja videli obri si njihov postav. Sredi med moškimi sta šli dve ženski. Ena je bila še mlada. Komaj dvajset let je utegnila imeti, druga pa kakih pet let več.

»Plesalka!« je zletel šepet od kozaka do kozaka.

»Lepa je,« so kimali nekateri, drugi pa se skoraj niso brigali za novodošlece in so samo malomarno puhali dim iz pip.

Mlada ciganka je bila res lepa, pravi otrok prirode. Temna barva njene kože je jasno izdajala njen rod. Zraven nje je šel mlad moški prikupnega obraza, ki jo je držal za roko. Ko so prišli do ognja, so se ustavili.

Med tem so kozaki privarili iz kleti velik sod vina in ga nastavili sredi dvorišča. Za trenutek so vsi pozabili na cigane in na pečenke, ki jih je čakala. Jeli so se zbirati okrog sode in točiti vino v posodo, ki so jo ravno imeli pri roki.

Potem so godci zabrenkali prvo pesem. Večina kozakov se je vrnila in posedla okrog ognja, le nekaterim je bilo vino ljubše.

Mlada plesalka je stopila čisto k ognju. Ozrla se je po kozakih, v kožuhe oblečenih in s kučmami pokritih, da bi si bil kdo mislil, da gleda same medvede pred sabo, prešerno se je nasmejala in nato pogledala po godcih, ki so za trenutek utihnili, kakor bi čakali njenega ukaza. Zamahnila jim je z roko, in tedaj se je oglašila divja pesem. Kakor v krču se je zvililo telo mlade plesalke, roke so zakrile in v naglem vrtincu je zafrotala njena obleka.

Dalje prihodnjič.

Za smeh in kratek čas

VSE V REDU

Nevesta: »Dragec, mislim, da z najino poroko ne bo nič. Moj oče je včeraj kvartal in zaigral vso mojo doto.«

Ženin: »Nič ne de, saj sem jaz igral z njim.«

V SOLI

Učitelj opazi, kako dva učenca med poukom šnopslata. Oba pokliče na kateder, jima vzame karte in vpraša prvega: »Kaj je to?«

Prvi: »Srčna dama.«

Učitelj: »In to?«

Prvi: »Srčni kralj!«

Učitelj: »A to?«

Prvi: »As.«

Učitelj nato prisloni prvemu krepko za ušnico in vpraša drugega: »Ali veš, zakaj sem ga udaril?«

Drugi: »Zato, ker ni napovedal štirideset.«

RAZLIKA

A: »Kakšna razlika je med opreznostjo in strahopetnostjo?«

B: »Kar se nam zdi pri nas samih opreznost, se nam zdi pri drugih strahopetnost.«

OBZIRNO

V gostilni so kvartali Gašper, Miha in Boltežar. Nenadno pa je zadela Gašperja kap. Padel je na tla in umrl.

Boltežar je dobil od prisotnih nalog, da o tem žalostnem dogodku čim obzirneje obvesti Gašperjevo ženo, ki je osebno ni poznal.

Prišel je torej do njenega stanovanja, potkal in rekel: »Oprostite, ali ne stanuje tukaj vdova po Gašperju Smolinu?«

»Kaj pravite vdova, saj moj mož še živi,« je rekla Smolinka.

»Koliko staviva, da ne?« je menil Boltežar in bil prepričan, da ji je žalostno vest zadosti obzirno povedal.

Mali oglasi

POVERJENIKE IN ZASTOPNIKE

agilne in sposobne, po vseh krajih Slovenije za nabiranje članov, varčevalcev in posojilo-jemalcev, sprejemem. Resnim in vztrajnim sotrudnikom nudimo ugodno priliko trajnega zaslužka. Pisarne prijave sprejme Posojilnica »Moj dom«, Ljubljana, Dvořakova, 8. 63

KMEČKO POSESTVO

v lepi legi, s prostorno hišo in večjim gospodarskim poslopjem v najboljšem stanju v Stranica pri Slov. Konjicah takoj ugodno prodam. Ponudbe na dr. E. Mejaka v Gornjem gradu. 62

V MAJHNEM TRGU

odda poceni lepo solnčno stanovanje 2 sobi, kuhinjo ter pritlikline z deležem vrta. Primerna za upokojece. Naslov Jožica Lorenčak, p. Podplat. 73.

PRODAM NOVOZIDANO HIŠO

dve sobi, kuhinja, vrt in pašnik 6 km od Maribor za 26.000 din. E. Lukšič, Sv. Miklavž p. Hoče. 68

VSAKI OSEBI — DRUŽINI

nudi stalen zaslužek »Mara« Maribor, — Orožnova 6, Celje, Slomškov trg 1. Pletilnica — razpošiljalnica. 71

Umetne oči

izdelujemo čisto po naravi za naše paciente.

F. Ad. Müller Söhne,

v Ljubljani v splošni bolnišnici,

v očesnem oddelku,

dne 13. in 14. marca l. 1939.

KMEČKO POSESTVO

blizu postaje Žirovnice na Gorenjskem, oddam v najem. Ponudbe na oglaš. odd. »Domovine« pod »Bodočnost«. 58

TRI STO DINARJEV TEDENSKO

lahko zasluži vsak. Pošljite znamko za odgovor. Josip Batič, Ljubljana VII.

HRANILNE KNJIŽICE

posojilnice Zagorje ob Savi kupi takoj in najbolje plača bančno komerc. zavod v Mariboru, Aleksandrova 40. 60

NOVOZIDANA HIŠA

ob glavni cesti, 20 minut od brežiškega kolodvora, naprodaj. Alojz Haložar, Zverinjak 5, p. Artiče, Brežice. 59

POSOJILA NA VKNJIŽBO,

poroke, menice, dolgoročna hipotekarna po 7 odst. in kmetom za gospodarske potrebe po 6 odst. obresti, nabavlja. Pojasnila s prednakazilom 3 din v znamkah, daje Central, Zagreb, Bregovita 7. 57

NAROČAJTE IZ KUPČICEVE DREVESNICE IN TRSNICE

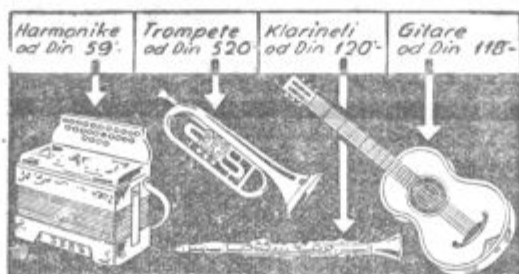
na Ptujski gori. Seznam in cenik na razpolago

KAKO SI POIŠČETE SLUŽBO

Vas nauči časopis »Žena in dom«. Pišite upravi Ljubljana, Dalmatinova 8-D, da Vam pošlje eno številko brezplačno na ogled. 12

OSTANKI MARIBORSKE TEKSTILNIH TOVARN ZA ZIMO IN POMLAD!

pristnobarvni in brez napak, in to: Paket serija »R«, z vsebino 16 do 20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in cvrtnbarhentov za ženske obleke, moško, žensko in otroško perilo; po znižani ceni 125 dinarjev. — Nadalje so še zimski: Reklamni paket Serija »K« in specialni paket Original Kosmos »D« v zalogi. — Za veliko noč: Paket Serija »T« z vsebino 4 m volnenega blaga za ženske obleke v najmodernejših vzorcih za ceno: T-1 100 din in T-2 130 din. — Pri naročilu prosim navedite tudi barvo. — Paket Serija »H« z vsebino 16 do 21 m oxfordov, černejev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih, paket 136 din. — Paket Serija »M« z vsebino 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečve, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvrtnzeiga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi; paket 130 din. — Pakete H in M razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. — Paket Serija »Z« vsebina 3 do 3.20 m dobrega blaga za moško obleko, damski kostum ali plašč in sicer: Z-1 130, Z-2 160, Z-3 200, Z-4 250, Z-5 300 dinarjev. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 dinarjev. — Vsak paket poštnine prosto, pri 2 ali več paketov primerno popust! Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Prepričajte se tudi vi in pišite takoj na razpošiljalnico Kosmos, Maribor, Kralja Petra trg. 2

MEINEL & HEROLD d.z. o.z.
tal. tvornice glasbil
MARIBOR st. 107

Podaljšaj si življenje

Zivljenje možemo podaljšati; bolečine preprečiti, bolezni ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrnost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, ožviti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot pa je opisana v razpravi, ki se je more, ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morate v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabilen spomin, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernest Pasternack,

Michaelkirchplatz 13, Abt. 88.

Za hotelsko restavracijo

v večjem letoviščarskem kraju Slovenije se išče od 1. marca dalje sposoben najemnik s primerno kavicjo. Ponudbe na Josipina Lobe, Slovenji Gradec. 69

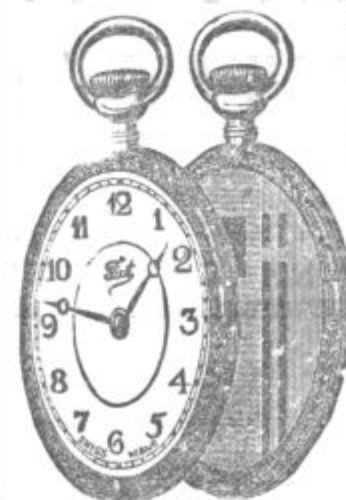
NAGROBNE

SPOMENIKE

s starega pokopališča sv. Krištofa (in nove spomenike) po nizki ceni dobite, dokler traja zaloga, pri kamnoseku Kunovarju Franju, pokopališče pri Sv. Križu v Ljubljani.

NOVOST!

SAMO DIN 49.50

št. 62.300 Anker-ura prvi švicarski stroj. Dobra kvaliteta, lep kromiran okrov s pisano garancijo

Din 49.50

št. 62.301 ista s osvetljenimi kazalci in številčnico (Radium)

Din 59.50

Zahtevajte cenik, ki Vam ga pošlje m. stonj in poštne prete

H. Sufner

Ljubljana 6

lastna protokollirana tovarna ur v švic.

Oglašujte v »Domovini«

*Mati je mislila,
da je Ivankina
obleka
bela...*

...dokler ni videla zraven nje Radion bele srajce!

Sivkasta, naravnost zanemarjena je videti obleka njenega otroka, kar pa tudi ni čudo, ker Radion belo perilo zasenči navadno prano perilo. Pri kuhanju raztopine Radiona se tvori kisik, ki struji skupaj s peno mila skozi perilo, pri tem pa temeljito in obenem prizanesljivo razkroji in odpravi tudi najtrdovratnejšo nesnago. Perilo postane bleščeče belo, Radion belo.

SCHICHT^{OV} RADION

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE